

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492

Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13 — Telefon št. 2455

Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2 — Telefon št. 190

Podružnica: Jesenice: pri kolodvoru
št. 500

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42

Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja vsak
ponedeljek zjutraj. — Naroča se
posebej in velja po pošti preje-
mana 4 Din. po razpisnih do-
stavljen 5 Din mesečno.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582)

Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190

Rokopisi se ne vračajo. — Oglašni de-
tarifi

PRED ODLOČITVIJO O REPARACIJAH

Nova Lavalova vlada bo zavzela končno stališče glede na lausannsko konferenco, ko se bo predstavila parlamentu

Pariz, 17. jan. s. s. Diplomatski razgovori o pripravah za lausannsko konferenco se intenzivno nadaljujejo. Ministrski predsednik in zunanji minister Laval je imel razgovore z nemškimi poslanci Hoeschem in ameriškim poslanikom Edgejem. Poleg tega je Laval konfiriral z generalnim tajnikom zunanjega ministrstva Berthelotom in finančnim ministrom Flandinom. Menijo, da se je Laval pri poslaniku Edgeju informiral o stališču Zedinjenih držav glede reparacijskega problema in bližnje lausannske konference. Tudi pogajanja z Anglijo se pridno nadaljujejo. Laval je imel večeraj razgovor z angleškim poslanikom lordom Tyrellom. Visti, ki prihajajo večinsoma iz Londona o eventualni odločitvi lausannske konference, se zasledujejo tukaj z velikim interesom, pa tudi z gotovo rezervno.

Težavno sporazumevanje

Pariz, 17. jan. g. Kakor se zdi, ni več gotovo, ali se bo lausannska konferenca sploh vršila. Francoska vlada se še ni izjavila o datumu konference ter bo k temu zavzela stališče šele prihodnji tork. ko se bo predstavila zbornici. Šele, ko bo novi Lavalov kabinet dobil pričakovano zaupnico, bo francoska vlada sporočila ostalim državam svoje stališče glede termina konference. V Parizu niso načelno proti lausannski konferenci, poudarjajo pa potrebo prejšnjega sporazuma med Londonom, Parizom, Rimom in Brusljem, ker sicer konferenca ne bi imela upanja na uspeh. Razen tega ni posebnih sil, ker poteče Hooverov moratorij šele 30. junija in zapade prihodnje plačilo zveznikov Zedinjenim državam šele 15. decembra. Zaradi tega se zavzemajo mnogi bolj za dovolitev provizorne kratkoročne moratorija Nemčiji ter za to, da bi se konferenca sklicala za poletje ali v jesen. Računajo, da bo položaj do takrat z diplomatskimi razgovori že toliko pojasnjen, da bi konferenca imela gotovo upanje za končno veljavno ureditev reparacij in dolgov. Dosej se ni prišlo do diplomatske inicijative glede odgoditve konference in se pripravljani razgovori še nadaljujejo.

Pariz, 17. jan. d. V komentarjih, ali se bo reparacijska konferenca v resnici sestal

la 25. januarja, prihajajo listi do naslednjega zaključka: Ker je uspeh konference odvisen od izida pogajanj med Londonom in Parizom, ki doslej še niso dovedla do sporazuma in ki zaradi znatnih razlik v naziranjih brzokone ne bodo končana do 25. januarja, položaj za končno rešitev reparacijskega vprašanja še ni zrel, zaradi česar bi bila zaželjena odgoditev ali pa omejitve razprave o reparacijskem vprašanju. Pariški listi ugotavljajo, da so v Berlinu postali nekoliko zmernejši proti Franciji, čeprav se stališče nemške vlade ni izpremenilo. V Parizu se prizadevajo slej ko prej, da bi dosegli sporazum z Anglijo, preden bi se sestala reparacijska konferenca. Razen tega smatrajo tudi italijanski predlog v zadevi črtanja vojnih dolgov, ki je naperjen proti Ameriki, kot ugoden činitelj. Angleško-italijanska pogajanja v Londonu se smatrajo kot pričetek osnivanja »fronte evropskih dolžnikov«. Vsekakor govorijo o okoliščinah prej za šestanek konference, kakor pa za njevo odgoditev.

Angleški demanti

Iz Londona poročajo, da se vesti o odgoditvi konference na čas po francoskih parlamentarnih volitvah in volitvah nemškega predsednika uradno demantirajo. Po trditvah iz dobro poučenih virov, bo lausannska konferenca odvijena v določnem roku, vendar pa bo trajala le kratke čase. V glavnem se bo bavila z določitvijo programa kasnejših pogajanj o ureditvi reparacij in dolgov, ki naj bi se ne pričela pred decembrom. To bi se strinjalo tudi s predlogi, ki jih je objavil znani nacionalni ekonom Keynes v »New Statesmanu« in ki so naletehi na odobravanje Cityja in tudi angleške vlade.

Italijanska izvedenca v Londonu

Pariz, 17. jan. AA. Havas poroča iz Londona: Italijanska finančna eksperta sta zastopila London večeraj dopoldne ob 11. da se vrne v Rim. Ob odhodu z Viktorije ne postaja se je od njiju poslovil g. Leith Ross, s katerim sta se večerajšnji dan skoro neprestano posvetovala glede reparacij

Ko so ju novinarji vprašali, kakšen je bil rezultat njunih konferenc, ni hotel Beneduce ničesar izjaviti in je samo hvalil prikrčenost, s katero so ju sprejeli angleški tovariši.

Tik pred odhodom se je glavni italijanski delegat obrnil h g. Rossu in se poslovil od njega z besedami: Upam, da mi bo čast da se zopet vidimo v Lausannu.

Ko je vlak odšel, se je urednik agencije Havas obrnil na g. Leitha Rossa in ga vprašal po njegovih vtisih o priliki razgovorov z italijanskimi tovariši.

Beneduce, je izjavil g. Ross, je naš star prijatelj in srečen sem, da sva se sešla v Londonu. Semkaj je prišel, da čuje miselne angleške vlade in o njem poroča svoji vladi. Ob koncu svoje izjave je g. Ross naglasil, da mu ni ničesar znanega o kakih odločitvi lausannske konference.

London, 17. januarja. d. Glede na razgovore, ki sta jih imela italijanska finančna strokovnjaka Beneduce in Buti z državnim kancelarjem Chamberlainom in finančnimi strokovnjaki zakladnega urada, obstaja mnenje, da so se znatno zboljšale razmere za skupno postopanje Francije, Anglije in Italije v reparacijskem vprašanju. Dosežen je že sporazum o potrebi, da se dovoli Nemčiji odgoditev plačil, razlika v naziranjih obstaja samo še glede vprašanja, kako dolg naj bo moratorij. Italija je baje predlagala kot kompromisno rešitev triletni moratorij, dočim je Francija pripravljena pristati samo na dve leti. Anglija pa zahteva najmanj pet let. Sedanjemu moratoriju naj bi bil do definitivne zaključitve pogajanj podaljšan do decembra.

Jugoslovenska delegacija

Beograd, 17. jan. AA. Delegacija jugoslovenske vlade na konferenci držav, zainteresiranih na nemških reparacijah, ki se začne 25. t. m. v Lausannu, je takole sestavljena:

Sef delegacije dr. Vojislav Marinković, minister zunanjih zadev, delegata dr. Milorad Gjorgjević, finančni minister, in Konstantin Fotić, pooblaščen minister in pomočnik zunanjega ministra, namestnik delegator Radovan Matijević, direktor Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu, generalni tajnik Vladislav Martinac, svetnik zunanjega ministrstva, ekspert D. Ljubisa Nikić, svetnik finančnega ministrstva.

Prestolni govor v radiu

Beograd, 17. januarja. r. Prestolni govor, ki ga bo imel Nj. Vel. kralj jutri dopoldne ob priliki svečane otvoritve zasedanja Narodnega predstavništva, bodo prenašale vse tri radiopostaje v državi, to je Beograd, Zagreb in Ljubljana. Svečana otvoritev Narodnega predstavništva se bo vršila točno ob 11. radiopostaje pa bodo začele oddajati že kmalu po 10., ko se bodo začeli zbirati narodni poslanci in senatorji.

Ljubljanska radiopostaja bo jutri, v ponedeljek dopoldne prenašala iz Beograda prestolni govor Nj. Vel. kralja ob priliki otvoritve Narodnega predstavništva. V Ljubljani bodo po mestu na vseh večjih trgih nameščeni zvočniki, tako da bodo mogli poslušati prestolni govor tudi oni, ki sami nimajo radio aparatov. Tudi po deželi bodo v vseh večjih krajih na javnih prostorih in v šolah nameščeni zvočniki.

Hvalevredna inicijativa

Beograd, 17. januarja. Plenum senatorskega kluba je na svoji večerajšnji seji sklenil na predlog senatorja dr. Frangesa, da z ozirom na gospodarske razmere v državi povzame inicijativo za skupno sejo z Narodno skupščino, da se razjasni vprašanje o rešitvi aktualnih gospodarskih, finančnih in socialnih vprašanj v državi. Sestavil se je ožji odbor, ki bo v sodelovanju z odborom Narodne skupščine deloval v tej smeri. V tem odboru sta poleg drugih tudi senatorja dr. Rajko Rajor in Miloslav Ploj.

Jugoslavija za praktično gospodarsko sodelovanje

Pariz, 17. januarja. d. »Havas« javlja iz Zeneve, da je jugoslovenska delegacija v odboru za evropsko unijo pojasnila stališče jugoslovenske vlade glede gospodarskega zblizanja med evropskimi narodi ter izrazila prepričanje jugoslovenske vlade, da se bo Evropa morala vrniti k sistemu preferenčnih tarif. Jugoslavija predlaga, naj se takoj prične preučevati načrt velikih javnih del, ki naj bi se v tem pravcu izvršila s pomočjo mednarodnih posojil po najugodnejših pogojih.

Edina slovenska tedenska revija

»Življenje in svet«. — Posamezna številka 2. — Din.

Preskrba pasivnih krajev

Vsa akcija bo koncentrirana pri ministrstvu za socialno politiko, izvajala pa se bo preko banovin — Akcija narodnih poslancev dravske banovine

Beograd, 17. januarja. AA. Včeraj se je vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika ministrskega sveta g. Petra Živkovića. Na tej seji so definitivno uredili vprašanje prehrane pasivnih krajev, ki so jih prizadele elementarne nesreče. Vlada je sklepala o nučnih podporah za najnujnejše potrebe in o olajšavah pri preskrbi hrane, v kolikor to zahtevajo stvarne potrebe posameznih krajev. Vodstvo nad vsem, kar se tiče prehrane teh krajev bo v rokah ministrstva za socialno politiko in narodnega zdravja.

Beograd, 17. januarja. v. Vlada je imela sredi sejo, na kateri se je temeljito razpravljalo o vprašanju prehrane siromašnih slojev naroda in zlasti o položaju v onih krajih, ki so proglašeni za pasivne, to so kraji, kjer vlada ne samo pomanjkanje hrane, temveč tudi kraji, kjer ljudstvo ne more nabaviti hrane. Kakor znano, so bili v tem smislu proglašeni za pasivne kraje nekateri sredi savske, primorske, zetske in drinske banovine. V te kraje je bilo že poslanih v mesecih novembru in decembru 750 vagonov žita, vlada pa je sredi sklenila, da se pošlje v te kraje še 500 vagonov žita na državne stroške. To žito se bo delilo tako, da se bo protivrednost odplačala z delom pri gradnji cest in drugih javnih naprav. Posebno pozornost je vlada posvetila tudi

onim krajem, ki ne pridelujejo dovolj žita in kjer siromašno prebivalstvo ne zmora visokih cen v privatni trgovini. Vlada je sklenila naročiti banom, da organizirajo v takih krajih akcijo samopomoči in da bo s svoje strani podprla to akcijo na ta način, da bo v svrhu pocenitve žita za siromašne sloje dovolila brezplačen prevoz žita iz žitnih krajev na kraj konzuma. Uvedene bodo zelo stroge kontrole mere, da se ta akcija ne bo zlorabljala. Prebivalstvo pa bo moralo tudi samo gledati, da se ne kompromitira to važno in koristno delo vlade. Da se prepreči vse dosedanje nevednosti pri tej akciji, bodo vsi poslanci koncentrirani pri ministrstvu za socialno politiko. Minister za socialno politiko, ki bo vodil to akcijo preko banov, bo dobil na razpolago od prometnega ministrstva prevoznice za brezplačen prevoz žita iz žitnodolnih krajev, žito pa bo dal na razpolago minister za trgovino in industrijo. Poleg tega bo razpolagal minister za socialno politiko tudi z živčevjem, ki ga je zbral Rdeči križ.

Narodni poslanci iz dravske banovine so pokrenili akcijo, da se proglasijo za pasivne kraje tudi nekatere pokrajine v dravski banovini, kjer vlada veliko pomanjkanje in kjer so razne uime in vremenske nesreče uničile ves pri delek.

600 goriških slovenskih posestev na dražbi

Sistematično gospodarsko uničevanje življa na Goriškem in kolonizacija italijanskih priseljencev v Juljski Krajini

Gorica, 17. januarja. Z. Elementarne katastrofe, voharji in toča so predlanskim v Brdih in v Vipavski dolini napravile ogromne škodo. Takrat je fašistična poljedelska zveza sklicala prizadete kmete v Gorico, kjer so jim obljubili, da bodo poskrbeli, da se jim odpiše davki in da dobe denarno podporo. Z zborovanja so poslali režimu v Rim prošnjo, v kateri so utemeljili svoje zahteve. Kmalu pa je prišel iz Rima odgovor, ki je slovenske kmete silno razočaral. Rimska vlada namreč ni ugodila njihovim prošnji, čeprav so se nanjo podpisali tudi zastopniki fašistov. Dovolila je samo moratorij na plačevanju davkov za nekaj mesecev. Tržaško fašistično glasilo »Il Popolo di Trieste« je pospremito to vest z globokim poklonom na račun režima, češ da je tako zelo naklonjen drugorodnim poljedelcem. Ko pa je potekel davčni rok, kmetjski gospodarji seveda niso imeli denarja, da bi plačali ogromne davke, ki so se nagrmadile na njihov račun iz predlanskega in potem še iz lanskega leta.

Posestva vseh teh revencev bodo zaradi

toga prodani na dražbi. Poleg teh ozoljubljenih slovenskih kmetov pa je še mnogo drugih posestnikov, ki ne morejo plačevati davkov v določenih šestletnih obrokih. Tudi vsi ti pridejo na boben. Davok izterjuje goriška zavarovalnica »Monte di Pietà«, ki je, kakor znano, pred kratkim prešla iz rok slovenske duhovščine pod popoln vpliv fašistov. Ob novem letu je »Monte« oddala okrog 600 dražb na posestvih naših ljudi v okolici Gorice, v Brdih, Vipavski dolini in v Komenski.

S prodajo teh posestev se bodo seveda okoristili italijanski priseljenci po načrtih fašističnega direktorija v Gorici in njegovega poglavarja tajnika Arvančiča. Ker se ne prodajajo premičnine in nepremičnine na dražbah niti za polovico in nekatere premešani niti za četrtinsko ceno njihove prave vrednosti, je jasno, da postanejo prizadeti razlaščenec pravi berači. Tako kolonizirajo Juljsko Krajino Italijani prav po načrtih in sistemih, o katerih potrebi je tržaško fašistično glasilo že lani objavilo celo vrsto člankov in pozivov.

Fuzije v italijanski paroplovbi

Združitev italijanskih paroplovnih družb — Interesi rimskega režima Nove trgovinske ladje v vojne namene

Rim, 17. januarja. Te dni je bila izvršena formalna združitev paroplovnih družb »Cosulich«, »Lloyd Sabauda« in »Navigazione Generale Italiana«. Združitev je določila italijanska vlada s posebnim dekretom že pred mesecem dni. Zanimivo so okoliščine, sprito katerih je postala ta združitev za italijansko pomorsko plovbo nujno potrebna.

Pogajanja za združitev italijanskih paroplovnih družb so se vršila že dolga leta, ker so se razmere italijanske paroplovbe leto za leto stalno slabšale. V poslednjih letih je italijanski pomorski promet kljub stalni gradnji novih preokceanskih parnikov tako zelo padel, da je ostala koncem preteklega leta ena petina vseh ladij brez posla. Med posameznimi družbami se je razvila zato silna konkurenčna borba, ki so jo leta 1928. z razdelitvijo severnih in južno-ameriških prog led malo omejili. V zadnjih mesecih pa je italijanski pomorski promet tako nazadovol, da je postala radikalna rešitev problema skrajno potrebna. Italijanska vlada je izsilila koncentracijo paroplovnih družb in jo je v najkrajšem času izvedla do kraja. Italijanska država je

pokazala za italijansko privatno paroplovbo veliko skrb, kar je tembolj razumljivo, ker so se nene subvencije, ki so se delile med posamezne paroplovne družbe, leto za leto večale in so v poslednjem letu znašale preko 220 milijonov lir. Poleg tega je država v okviru družbe »Istituto per il Credito Navale« podpirala vsako novo gradnjo in nabavo novih ladij iz inozemstva. S pomočjo rimske vlade se je italijansko trgovsko brodovje po vojni zelo razvilo in je italijanski delež na svetovni tonazi porastel od 3 na 5 odstotkov. Italijanska trgovinska mornarica je malo ne dosegla višino francoske in nemške. V letu 1926. so splovili v morje za 250.000 ton novih ladij. Zgradili so 18 preokceanskih ladij, od katerih je vsaka presegala 10.000 ton. Zanimivo je, da porast italijanske trgovinske mornarice ni v kakem skladu z nazadovanjem italijanskega pomorskega prometa. Zato je tembolj zanimivo, če se ne glede na druge okoliščine sklepa, da namerava režim vporabiti v primeru vojne tudi nekatere ladje, ki sedaj služijo izključno le civilnemu pomorskemu prometu, za vojne namene.

Milijon nezaposlenih v Italiji

Rim, 17. jan. Z. Osrednji urad za socialna zavarovanja je objavil naslednje podatke o brezposelnosti v Italiji: 30. novembra je bilo prijavljenih pri pokrajinskih uradih za socialna zavarovanja 878.267 brezposelnih delavcev in nameščenec; 31. decembra preteklega leta pa 972.321. Od teh je bilo 248.000 ljudi prejemalo potrdno za brezposelnost. Izmed njih je bilo 758.952 brezposelnih moških, 223.369 pa brezposelnih žensk. V Juljski Krajini je bilo po teh podatkih 41.455 brezposelnih delavcev.

Čeprav je vlada razpisala za več sto milijonov javnih del, da bi na ta način omilila brezposelnost v državi in je bilo nameščenih, kakor so poročali fašistični listi, na tisoče ljudi pri cestnih osnovevalnih in drugih javnih gradnjah, je naraslo število nezaposlenih

v Italiji za novo leto skoro na 1 milijon ljudi

Atentati in aretacije v Italiji

Milan, 17. jan. Z. V vasi Valdarno nad Vicenzo so neznanzi nastavili v sedežu fašistične stranke bombo, ki je ponoči eksplodirala. V domu ni bilo nikogar, tako da ni bilo človeških žrtev. Materijalna škoda pa je bila zelo velika. Pri eksploziji se je podrla več stena in na bližnjih hišah so se poplaskala stekla na oknih.

Iz Turina poročajo, da je policija aretirala odvetnika Andreisa, bivšega dobrovolca dr. Viezzolija in delavce Scoffona, Zuccarellija, Francescova ter Filippona. Osumili so jih protidržavnega delovanja, ni na podrobno znano, česa so jih obtožili. Tudi so se aretacije izvršile brez posebne tiralice.

Italija in Bolgarija ustavita plačevanje inozemskih dolgov?

Senzacionalne informacije grškega lista iz atenskih diplomatskih krogov -- Italija pred bankrotom?

Atene, 17. januarja. d. »Proja« objavlja iz diplomatskega vira senzacionalno vest, da je bolgarska vlada sklenila začasno ustaviti plačila za amortizacijo državnih dolgov in njihovih kuponov, če porterji bolgarskih državnih obligacij ne pristanejo na plačilo obresti v bolgarski valuti. Bolgarska vlada se je odločila za ta korak, ker se je zlata podla-

ga Narodne banke in tujih deviz znižala in pa zaradi ogromnega primanjkljaja v državnem proračunu.

Isti list poroča prav tako iz diplomatskih virov, da namerava tudi italijanska vlada zaradi gospodarskih težkoč začasno ustaviti izplačilo državnih obveznic v inozemstvu, ker tudi zlata podla-

italijanske Narodne banke naglo kopni.

Ruska ponudba Japonski

Japonska odklanja pogodbo z Rusijo o nenapadanju — Senzacionalna vest o možnosti oboroženega spopada Rusije in Japonske

Moskva, 17. jan. d. Agencija Tass odda ločno demantira z izrecnim pooblastilom vesti nekega japonskega lista, da je ruski poslanik na Japonskem Trojanovski v razgovoru z ministrskim predsednikom Inukajo sondiral možnost za zaključitev rusko-japonske zveze. Ruska brojavna agentura izjavlja, da se je Trojanovski razgovarjal z Inukajo 12. januarja le o mandžurskih dogodkih, zlasti pa o gibanju japonskih čet v severni Mandžuriji, kakor tudi o živahni delavnosti belogardistov v Mandžuriji. Razen tega se je informiral ruski poslanik o stališču Inukaje glede na predlog Litvinova Josisava, ko se je 31. novembra mudil v Moskvi, za zaključitev pogodbe o nenapadanju med Japonsko in Sovjetsko unijo. Litvinov je takrat utemeljil ta predlog s poudarjanjem velikega pomena take pogodbe v trenutku, ko se gotovi vojaški krogi inozemstva bavijo z možnostjo poslabšanja rusko-japonskih odnosov. Litvinov je tedaj opozoril Josisavo na pogajanja ruske vlade z zahodnimi državami glede zaključitve pogodbe o nenapadanju ter je izjavil, da je Japonska sedaj edini sosed Sovjetske unije, s katerim nima nobene pogodbe in se tudi ne vrše nobena pogajanja. Inukaja je zagotovil ruskemu poslaniku Trojanovskemu, da Japonska nima namena kršiti ruskih interesov pri vzhodno-kitajski železnici. Glede predloga za zaključitev pogodbe o nenapadanju je izjavil japonski ministrski predsednik Inukaja, da ga japonska vlada še ni proučila.

Tokio, 17. jan. s. Zunanji minister Josisava priznava, da ga je za njegovega bivanja v Moskvi Litvinov sondiral zaradi pakta o nenapadanju. Tukaj prevladuje splošno mnenje, da bo Japonska odklonila podpis vsakega pakta o nenapadanju, ker

meni, da popolnoma zadostuje temu namenu Kelloggov pakt, ki sta ga podpisali obe državi.

London, 17. jan. g. Po poročilu ameriškega opazovalca v Harbinu prevladuje tamkaj splošno mnenje, kakor javljajo listom iz Pekinga, da postaja nevarnost konflikta med Japonsko in Rusijo z vsakim dnem večja in da je nastop japonske proti Sovjetski uniji v prihodnjih treh mesecih neizogiben. Rusija je na tako poostretev položaju v Mandžuriji popolnoma pripravljena. Ruska vlada je že mobilizirala častniški letnik 1896 ter opozorila druge letnike, naj se pripravijo za vse eventualnosti. Splošno se opaža v obeh taborih povečano vojaško delovanje. Ameriški opazovalec dodaje k svojem poročilu, da niti Japonska niti Rusija ne skrivata svojih priprav za sovražnosti. Vojaške operacije večjega obsega se pričakujejo šele po končani zimi, aprila ali maja meseca.

Heimwehr pripravlja nov prevrat?

Dunaj, 17. jan. M. »Frankfurter Zeitung« poroča z Dunaja, da pripravljata štajerska Heimwehr nov puč ter da upa, da bo ta mnogo bolj pripravljeni puč uspel ter da ne bo doživel usode septembrskega prevrata, ki ga je iscenil dr. Primmer. Po načrtu, ki so ga sestavili vojaški strokovnjaki, namerava Heimwehr odrediti mobilizacijo vseh svojih oddelkov, ki bi od vseh strani istočasno krenili proti Dunaju in prisilili vlado, da izroči vso oblast v državi Heimwehru.

Ljubljana spominu staroste dr. Scheinerja

V polni dvorani na Taboru se je vršila lepa komemoracija

Ljubljana, 17. januarja.

V počastitev spomina pokojnega staroste ČOS, predsednika Slov. Sok. Zveze dr. Scheinerja in v poudarek njegovih neveljavih zaslug za razvoj jugoslovanskega Sokolstva je priredila Sokolska župa Ljubljana dogodke ob 11. žalno komemoracijo na Taboru. Prostorna dvorana je bila že ob začetku lepe piletetne prireditve popolnoma zasedena. Komemoracije so se polnoštevno udeležili člani župne uprave, navzoči so pa bili tudi najbližnji predstavniki Sokolstva iz Ljubljane in bližnje okolice. Med drugimi so počastili prireditev konzul CSR inž. Ševčík, senator dr. Vladimir Ravnihar, starosta Ljubljanskega Sokola br. Kajželj, starosta Sokola I. inž. Bevc, starosta Sokola II. dr. Subic, starosta Sokola III. g. Danilo Šapja, starosta Sokola IV. br. Drago Pogacnik, podstarosta Ruskega Sokola br. Kopolov, člani župne uprave br. Ludvik, dr. Franta Mis, br. Jože Turk kot zastopnik mestne občine in starosta JGZ, prof. dr. Moč, dr. Kuhar, podokolovnik Knez, poletski moravnik Kerševan ter mnoge narodne dame z go. Mačo Gromova.

Oter je bil v žalnem; dekoracija, draperije in zelenje je oskrbel br. Šapja. Sredi nad odrom je visela slika pokojnega staroste Scheinerja, okrašena z vencom jugoslovanske trobojnice in češkim trakom.

Točno ob 11. je povzel besedo I. župni podstarosta br. Milko Krapež kot namestnik v Pragi se mudilnega župnega staroste Ljubljanske župe dr. Pienbacherja. Toplo je pozdravil vse navzoče brate, zlasti še predstavnike oblastev in je nato kratko izjavil:

»Tužna vest o prerani smrti našega nepozabnega staroste ČOS in predsednika Slovenske Sokolske Zveze dr. Josipa Scheinerja je pretresla vsa sokolska srca. Hud udarec je zadel z njegovo smrtjo tudi jugoslovansko Sokolstvo in naša dožnost je, da počastimo spomin tega velikega moža, neumornega sokolskega delavca.

Orkester Sokola I. je na balkonu nad odrom zaigral žalni koral Turbno je odmevala žalostinka po dvorani in ostavila najgloblji vtis. Ko so izvenili zadnji akordi, se je oglašal pevski zbor Sokola I. pod vodstvom br. Juvana z žalostinko »Čini je mož«.

V temeljito zajetem, zanosnem govoru je nato župni tajnik br. Flegar očrtal dr. Scheinerjeve zasluge za razvoj Sokolstva, njegove vrline, značajnost, jekleno voljo, vero v zmago sokolske misli. Pojal je tudi obširno njegovo biografijo, poudarjajoč:

»Bratje in sestre! Tužni zbor! Jutri potече osmi dan, odkar je za vedno zatisnil svoje trdnje oči naš veliki vodja, vedni toj Slovanskega Sokolstva in Saveza Slo-

vanskega Sokolstva. Vedeli smo, da je naš prikljub starosti pred nekaj dnevi obolen, toda nihče ni pričakoval, da nam ga bo nemila usoda tako hitro in neopredeljeno iztrgala iz naših vrst. Globoka potrost je zavladala med nami, globoka vzruženost je nastala v vrstah vsega Sokolstva s smrtjo br. dr. Scheinerja. Ko je pred letom resno obolen, smo bili v skrbeh za njegovo zdravje, a radost je prevzela naša srca, ko smo zopet zaznali veselo vest, da je dr. Scheiner zopet prevzel odgovorno mesto velike sokolske organizacije. Vse slovansko Sokolstvo se je vzgledilo in ko je kmalu nato praznoval 70letnico rojstva, je prejel sivoletski Sokol nebroj čestitk iz vseh slovanskih držav.

Govornik je nato podčrtal Scheinerjevo ljubezen do sokolskega dela, njegove priprave za IX. vesokolski zlet v prošlo 100letnico rojstva svetlega učitelja, tovarša in ustanovitelja Sokolstva dr. Miroslava Tyrša in zaključil z apelom, da se najbolj oddolžno njegovemu veličnemu spominu, če se še bolj pogledimo v sokolsko delo.

Na poziv podstaroste br. Krapeža so navzoči vstali s sedežev in se poklonili manom pokojnega br. dr. Scheinerja s trikratnim vzklikom »Slava!« Lepa piletetna svečanost je bila s tem zaključena.

seljiv napredek izkazuje telovadnica. Glede bodočega dela je apeliral na članstvo, naj se marljivo pripravlja za praški in za župni zlet, posebno pa za jubilejno leto 1933. ko bo društvo praznovalo svojo 25letnico. V nadaljnjem je vzpodbujal članstvo, da čim bolj povzdigne akcijo za zgradbo doma ki ga Sokol II. nujno potrebuje. Govor staroste je bil sprejet z velikim odobravanjem.

Sledila so poročila ostalih društvenih funkcionarjev. Br. Keber je prečital poslanico Saveza SKJ, nakar je podal poročilo tajnika br. Murovec. Odbor je bil med letom prav močno zaposlen in vedno na delu za splošno dobro. Na sporedu so bile poleg javnega telovadnega nastopa tudi druge prireditve, tako za odrasle kakor za dečce, ki je bila ob priliki Miklavčevanja tudi obdarovana. Priredila so bila nadalje razna prosvetna predavanja. Statistika iz kaznuje 321 članov, 139 članic, 35 moškega in 25 ženskega naraščaja. 80 moške in 70 ženske dečce, skupaj torej 670 pripadnikov Sokola II.

Br. načelnik Trček je poudarjal, da je bilo vzgojno delo v telovadnici v teku leta pod vodstvom načelnstva, ki mu je bil v pomoč prednjaški zbor. Načelnstvo so tvorili: načelnica s. Jožefina Goršičeva, podnačelnica s. Režika Košakova in podnačelnik br. Mirko Stanič. Delo v telovadnici je

bilo v prvi vrsti usmerjeno na dvig telovadne sposobnosti pri vseh oddelkih in šele v drugi vrsti na javne nastope. — Tudi iz poročila prosvetarja br. Karla Pavcerja sledi, da je pri Sokolu II. veliko volje do dela. Čeprav se povzročajo br. prosvetarju pri izvrševanju sokolskega dela velike ovire od zasebnih strani, vendar se je prebil led. V okviru društva so začeli s skloničnimi predavanji. Ponrež je bil ustanovljen pevski odsek, dobro deluje knjižnica, v zamisli pa je tudi otroško zavetišče na Prulah.

Blagajniško poročilo br. Vinka Kocijana zkaže ugodno finančno stanje. V imenu nadzornega odbora je poročal br. France Strukelj, ki je pohvalil vzorno poslovanje odbornikov, nakar je bila na njegov predlog dana odobro soglasna razrešnica. Na posled je bila predložena naslednja kandidatna lista, ki bo vnosila župni enravi v potrditev: starosta br. dr. Milan Subic, I. podstar. br. Milko Krapež, II. postar. br. Fr. Strukelj, načelnik br. Stane Trček, načelnica s. Penca Goršičeva, prosv. br. Karel Pavcer; odborniki: br. Fr. Murovec, Vinko Kocijan, J. Matjašič, M. Stanič, Fr. Bučar, ss. Mar. Puhova, Režika Košakova, br. J. Kocijan, Tone Cimperman, Jaka Šimenc, Matko Pogacnik in Ivan Mihelič st. — Občni zbor je zaključil br. starosta ob 22.

Streli na sokolskega starosto

Nečuden nočni napad iz zasede v Konjicah

Konjice, 17. jan.

Ko se je v petek zvečer okrog 19 ure vračal s sokolske seje domov na svoje od trga pol ure oddaljeno stanovanje v graščini Golč konjiški odvetnik in sokolski starosta dr. Mejak je bil v graščinskem dvorcu napaden. Oddana sta bila nani dva strela iz revolverja, ki na sta zgrešila svoj cilj. Čini sta strela oddala se je dr. Mejak nekako instinktivno vrgel na tla ob cesti, kar je napadalce očividno prepričalo, da je dr. Mejak zadet. Eden izmed napadalcev je ob prizoru, ko je dr. Mejak padel, izustil: »Dosti ima ta problem sokolski pesel! Drugi napadalec je vzel: »Zdal pa letimo!... Napadalec je, sodeč po sumu njihovega odhoda, bilo več in so se pogladi v beg v smeri proti Konjiški vasi.

Pripomnimo, da je dr. Mejak prejel p. ešnji teden anonimno grozilno pismo, v katerem mu je nekdo zagrozil z ubojem. Tudi so razširili ne srezo govorice, da pride maščevanje nad njim, ki so volili in nad tistimi, ki so vodili volitve, v treh tednih.

Zadevo preiskuje orožništvo. Vse pošteno misleče prebivalstvo konjiškega sreza se zgraža nad takimi metodami borbe zoper naše ljudi, ki ves svoj prosti čas žrtvujejo za narodno delo in bi morali to svojo požrtvovalnost napoved plačati še z lastnim življenjem. Bilo je zgolj srečno naključje, da se dr. Mejaku, ki je tudi rodbinski oče, ni ničesar zgodilo. Prepričani smo, da bo pristojno oblastvo ukrenilo vse potrebno za javni mir in red v srezi.

ku mu je spodrsnilo, da je padel Voz, ki ga voznik nikakor ni mogel več ustaviti, je z vso silo zadel Preinfalka v rame in glavo ter ga odbil po cesti. Ponesrečenec je obelzel s hudimi poškodbami na glavi in životu. Na glavi je dobil tri velike rane in sicer spredaj na čelu kjer mu je posnelo celo krpo kože, da se je videla čelna kost dalje na desnem sencu kjer mu je tudi posnelo kožo ter zadaj na glavi, ki jo ima hudo prebito.

Nesreča se je pripetila baš nasproti Sote in v bližini straznice, kamor so ponesrečenca prenesli stražniki. Nudili so mu prvo pomoč in obenem telefonirali po reševalni avto, ki je Preinfalka nemudoma prepeljal v splošno bolnico. Tam so se zanj takoj zavzeli zdravniki, ki so na njem še ponoči izvršili operacijo. Ponesrečenec stanje je bilo že prav kritično, vendar se je v teku nedelje obrnilo na bolje.

Čemerna ljubljanska nedelja

Ljubljana, 17. januarja.

Pusto in krmočljivo vreme, ki se že širinašni dni drži nad Ljubljano, nas tudi še danes ni zaustavilo. Bilo na je bolj suho in mrzlo. Sredi se lahko rešilo, ponoči je pa nenadno mrznil mraz in jutraj smo omedli v mestu.

poledico.

Ceste in ulice so bile gladke, kakor z oljem namazan asfalt, kude so se opotekali padali in se pobirali. Zvečer jutraj so bili pa na nogah mestni delavci, ki so s peskom posuli vse pešce, prehoše in trotoarje. Priznati je treba, da je tudi večina hišnih gospodstev počela z zapiranjem ali peplom pločnike pred svojimi hišami. Zato poledica ni zahtevala žrtve iz jezma moškega, o katerega nesreči poročamo na drugem mestu.

Smučarji

so jo delno že v soboto popokline, največ pa zvečer ubrali na Gorenjsko, kajti odino tam je ugodna smuka. V Ljubljani je bilo danes še precej živahnega. Popoldne je bila razglašena prometa, popoldne so jo pa Ljubljanci imeli kakor običajno na izlete v bližnje okolice, mladina se je pa družila na daljših ali krajših in na ribniku v Tivoliju.

Reševalna postaja zopet ni bila zaposlena, pa tudi na počitju so imeli mir.

Sokol II. zboruje

Ljubljana, 17. jan.

V prostorih I. državne realne gimnazije v Vegovi ulici se je vršil sinoči ob izredno veliki udeležbi članstva redni občni zbor Sokola II. Zbor je otvoril starosta dr. Milan Subic, ki je pozdravil v prvi vrsti goste, tako zastopnika župe br. Staneta Flegarja, starosta Ljubljanskega Sokola br. Kajželja, nakar se je s toplimi besedami spomnil staroste SKJ prestolonaslednika Petra. V nadaljnjem je izrazil zahvalo vsem oblastvom, ki so podpirala delovanje društva, zlasti mestne občine. Lepo je bil počaščen spomin umrlih članov, posebej pa še pred dnevi umrlega staroste SSS br. dr. Scheinerja.

Starosta je nato orisal delovanje društva, ki je bilo prav uspešno. Zelo razve-

Slavnost v Črnučah

Slovesna otvoritev daljnovođa in transformatorske postaje — Govor bana dr. Marušiča

Ljubljana, 17. januarja.

Popoldne se je vršila slovesna otvoritev in blagoslovitev daljnovođa Velenje-Črnučah o. d. n. o. transformatorske postaje v Črnučah. Pred postopkom transformatorske postaje so se zbrali kmalu po 14. uri odlični gostje in številni domačini. V veliki stikalni dvorani jih je v imenu Kranjskih deželnih elektrarn pozdravil ravnatelj inž. Miklavc, nakar je knezoškof dr. Gregor Rožman izvršil blagoslovitev novih naprav. Slovesnemu obredu so prisostvovali med drugimi ban dr. Drago Marušič s podbanom dr. Pirkmajerjem minister n. r. inž. Dušan Serbec, načelnik dr. Mar. banški svetnik dr. Senekovič, sreski načelnik žnidaršč. univ. prof. inž. Gostiša, predsednik Polkoinjskega zavoda za namučene Vrtovec, ravnatelj Banovinske hranilnice dr. Rožič, Fran Pečar, župan iz Črnuč, Janez Ramovš, župan z Ježice, Fr. Janežič, župan iz Domžal in Ivan Glovanelli, župan iz Jarš. Od Kranjskih deželnih elektrarn so poleg ravnatelja prisostvovali prokurist banški svetnik g. Vondina, inž. Ruch in inž. Umek; kot zastopniki podjetij, ki so bila udeležena pri gradnji pa stavbenik g. Curk g. Rudolf Štebi za Brown-Boweri, inž. Štebi za škodove tvornice in inž. Ahlik za AEG.

Po blagoslovitvi so si gostje pod vodstvom ravnatelja inž. Miklavca ogledali vse naprave, nakar so se znova zbrali v dvorani za stikalne naprave, kjer je ban dr. Marušič osebno stavlil postajo v obrat. Nato je v kratkem govoru poudaril pomen črnuške transformatorske postaje za elektrifikacijo naše banovine. Med drugim je dejal:

Uklopili smo električni tok iz Velenja v novo transformatorsko postajo. S tem je končana druga faza elektrifikacijskega programa Kranjskih deželnih elektrarn. Bivši deželni odbor kranjski je začel elektrifikacijsko akcijo v letih 1910—1911. Iz teh časov izvirajo tudi načrti za gradnjo elektrarne na žirovni in raznih elektrarn na Savi. Od teh se je uresničila elektrarna na Završnici, ki je kljub vojni stekla v obrat 1. 1915. Z zgradbo te centrale je bila izvršena prva faza elektrifikacijskega načrta.

Po vojni je elektrifikacijska akcija pri nas zaradi tedanjih neurejenih razmer nekoliko zastala, vendar pa ni popolnoma mirovala. Tako je že narodna vlada za Slovenijo prevzela od bivšega avstrijskega vojnega erarja zgrajeno elektrarno v Rohinju v svoje last. Bivši ljubljanski odbor je 1. 1928 odkupil elektrarno v Zagradcu in prevzel v svojo unravo elektrarno v Žireh. S tem, da je država v 1. 1929 zgradila pri svojem rudniku v Velenju veliko kalorijno centralo, je stonila gradnja predvidene hidrocentrale v ozadje, ker je bila podana možnost dobavit cenovno tok iz Velenja. Velenjska centrala nam v zvezi z obstoječimi hidrocentralami nudi zadostno množico električne energije za elektrifikacijo vse banovine.

Začetno akcijo je dravska banovina uspešno nadaljevala in je z zgraditvijo daljnovođa do Črnuč in transformatorskih postaj v Podlogu in v Črnučah izvedla drugo fazo. Po transformatorski postaji v Črnučah je mogoče sodelovanje z obstoječimi važnejšimi elektrarnami v črju

elektrifikacije vseh še ne elektrificiranih delov banovine

Sedanja gospodarska kriza sicer nekoliko zadržuje banovinsko elektrifikacijsko akcijo, vendar pa bo banovina stremela za tem, da se tudi tretja faza programa, to je gradnja razdelilnih daljnovodov, čim prej izvede.

Na koncu svojega govora se je ban dr. Marušič zahvalil vsem, ki imajo v prvi vrsti zaslug za elektrifikacijo naše banovine. Po končanem govoru gosp. bana so bili gostje pozvani k mali zakuski v prostorih transformatorske postaje, kjer so v prijetnem razpoloženju zaključili slovesnost.

Požig v Prekmurju

Murska Sobota, 17. januarja.

Pri C. v Kukečih so zvečer luščili bučnice. Med luščilci je bil tudi sosed Z. E., ki je imel lepo gospodarsko poslopje, v katerem je tudi stanoval. Lastništvo pravice je sicer imela še njegova mati, ki se je pred leti izselila v Ameriko, vendar pa je bilo že sklenjeno, da mati zapusti poslopje snti, ki se je zato že smatral kar za gospodarja. Pred kratkim je dal sin poslopje zavarovati, ker pač nesreča nikoli ne počiva.

Omenjerega večera okrog 11. je posestnica C. opazila v poslopju omenjenega sosedu Z. E. sumljivo svetlikanje, na kar je opozorila luščilce. Takoj so ljudje odhiteli tja in našli gorečo svečo, pritrjeno nad stiskalnico, ki je bila zelo osmojena. Odstranili so svečo in se zopet vrnili k luščanju. Okrog polnoči pa so zagledali skozi okno vso strho gospodarskega poslopja v plamenih. Kmalu je bila vsa vas na nogah, saj se je skozi imetje vseh, kajti hiše so v vasi krite s slamo in pri najmanjšem vetru bi nasvaja za vso vas kalamitrofa.

Iz gorečega opisa so rešili, kar se je rešiti dalo. Posojnje, pojski pridniki in razno orodje so postali žrtev plamenov. škoda je znatna. Reševci dvoma č bil ogenj s tlakom. Uvedeta preiskava bo najbrže dognala krivca, ki zasluži eksemplarično kazn.

Samomor krvoskrunkilca

Draga, 17. januarja.

Po vsem tukajšnjem okolju se govori o grdi in obenem tragični zgodbi nekoga 65-letnega bivšega krošnjarja iz Srednje vasi pri Dragi. Mož se je kljub precejšnjim letom izpustil nad lastno hčerko, s katero je živel v previzitku. Hčerka je že dalje časa poročena, a je njen mož pred kakimi petimi leti odšel v Ameriko. Pred dvema letoma je hčerka nenadno dobila sina in ljudje so začeli ugibati, kdo bi bil oče. Zdeli so sumiti in ljudski glas je kazal na očeta, za kar pa ni bilo dokazov.

Pretekli božič pa je hčerko ponovno obiskala hčerka. Sedaj je čudaki starec priznal svoj čin, a tudi hčerka ni tajila svoje ga nenavadnega razmerja. V strahu pred posledicami grdega dejanja in zaradi vseplošne ljudske obsodbe je nesrečni starec obupal, vzel vrv in se obesil. Ko so ga našli, je bil že mrtev.

Beg lažnega mutca

Iz opazovalnega oddelka je brez sledu izginil vlomilec

Ljubljana, 17. januarja.

Lani v poletju je srečno preko meje prišel v naše kraje Tržčan Zovanin, po poklicu ljubljanski natak, krepak in visokorasel fant, star kakih 26 let, zmoežen treh svetovnih jezikov. Nekaj časa se je potikal od vasi do vasi in je naposled avgusta prišel v Dobrovo. Ko je po dnevi prošil pri kmetih kruha in okrepila, je prav gladko govoril. Pokazal se je tudi v neki tamonjski trgovini, kjer je kupil cigarete. Še tisto noč je sledil vlom v trgovino. Vlomilec je odnesel mnogo jestvin, cigaret in nekaj denarja. Tegovce je bil oškodovan za okroglih 4000 Din. Orožniki so zaman iskali storilca.

Proti koncu avgusta sta dva mlada lovca hodila po revirjih ne daleč od Dobrove. Med visoko praprotjo sta opazila z vejevjem postavljeno zavetje. Šla sta gledat, kdo neki biva tam. Zgodeče kak moderní Tarzan? V kolibi je na praproti ležal zleknjen neznanec. Pozdravila sta, a mož jima nikakor ni odzdravil. Postal jima je sumljiv in sta ga prišla. Zraven njega sta našla nahrbtnik, v katerem je bilo precej jestvin in drugega blaga. Odvedla sta ga v Dobrovo in tam je trgovce takoj spoznal stvari v nahrbtniku za one, ki so bile njemu ukradene. Neznanec ni spregovoril niti besedice. Tudi orožnikom na Brezovici ni hotel odgovorjati. Pingiral je mutca. Pred preiskovalnim sodnikom je vlogu mutca nadaljeval tako imenitno, da je bil odpustan na opazovalni oddelk. Psihiatja sta ga spoznala za mutstega in tudi neodgovornega za dejanje.

Neznanec je potem prišel pred ljubljanski mali senat. Razprava je bila kratka, kajti neznanec kot mutec ni mogel dajati pojasnili in odgovorov na predsednikova vprašanja. Na temelju izjave psihiatrov je senat sklenil, da se neznani Zovanin iz Trsta odda za nedoločen čas v očuvalni zavod v Lepoglavu.

Neznanec je sprva računal, da bo pred senatom opočen in da ga bodo oddali v kako bolnico, od koder mu bo mogoče po- begniti. Ko je čul usodni sklep senata, ga je do kosti pretreslo, kajti dobro je vedel, kaj ga bi čakalo v Lepoglavu. Trdo delo in ne preveč jela, in to mogoče pet ali še več let. Ko je prišel v celico, se je brez daljšega premišljanja odločil, da spregovori. Ko je nato prvo soboto kot običajno predsednik kazenskega senata nadzoroval jetniknico, je prišel tudi do neznanega mutca. Ko ga je predsednik kratko pobral, krako je kaj zadovoljen, je mutec na splošno presenečenje gladko odgovoril.

V zaporih se je simulat kmalu seznanil z dobrimi sodrugi. Najraje je ves dan šahral, bil je prav spreten umetnik v kraljevski igri. Tovarišem je na dolgo in široko pripovedoval, kakšne težave je preстал, da je toliko časa vzdržal v vlogi mutca, ko

Pri slabosti je naravna »Franz Josefov« voda prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske soglasno prav moju učinkujoč način »Franz Josefov« grenčice, ki je zlasti pripravna za nežni rast ženskega telesa. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Sestanek pevovodij

Ljubljana, 17. januarja.

V dvorani Glasbene Matice se je zbralo danes popoldne nad 20 pevovodij pevskih društev, vključenih v Hubadovi pevski župi. Zastopana so bila društva iz Ljubljane kakor tudi z dežele. Namen sestanka je bil, da se pevovodje pogovore o bližnjih pevskih tekmah, o koncertih ter o prvem slovanskem pevskem festivalu, ki bo v Ljubljani ob Binkošti, ob priliki 60 letnice Glasbene Matice.

Ze poprej v aprilu bo v Ljubljani kot nekaka predtekma župni koncert, ki se bo ponovil tudi v Mariboru. Pri pevskih tekmah samih bodo prisotni posebni sodniki. Razsodilce bo strogo nevtiralno ter bodo prisostvovali poleg domačih tudi sodniki iz Beograda in Zagreba.

Na sestanku se je vršil razgovor o vseh vprašanih teh prireditvah ter so se udeleževali debate vsi prisotni s predsednikom Hubadove pevске župe dr. Svigljem na čelu.

Zaradi poledice je padel pod tramvaj

Ljubljana, 17. januarja.

Na Glincah se je pripetila sinoči tik pred polnočjo huda nesreča, katere žrtev je postal 44-letni uradnik poštne direkcije g. Anton Preinfalk. Z Glince se je vračal v temi domov na Vič, kjer stanuje v hiši št. 136. Zavil je na cesto in korakal med tiroma cestne železnice. Zamisljen je stopal, ko mu je nenadoma privozil nasproti električni voz. Videč, da hodi tik pred vozom neznan moški je vodja tramvaja na vso moč zavrl, odkočiti pa je skušal tudi presenečeni Preinfalk. Zal je na cesti bila ponoči huda poledica, kar je postalo za Preinfalka usodno. Pri odsko-

Družine Revén, Merala, dr. Komotar javljajo, da je sinoči njihov dobri soprog, oče, tast in stari oče

Gabrijel Revén

davčni nadupraviteelj v pokoju

po kratki bolezni mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb bo v torek dne 19. t. m. ob 15. uri v Kočevju iz Rožne ulice št. 258.

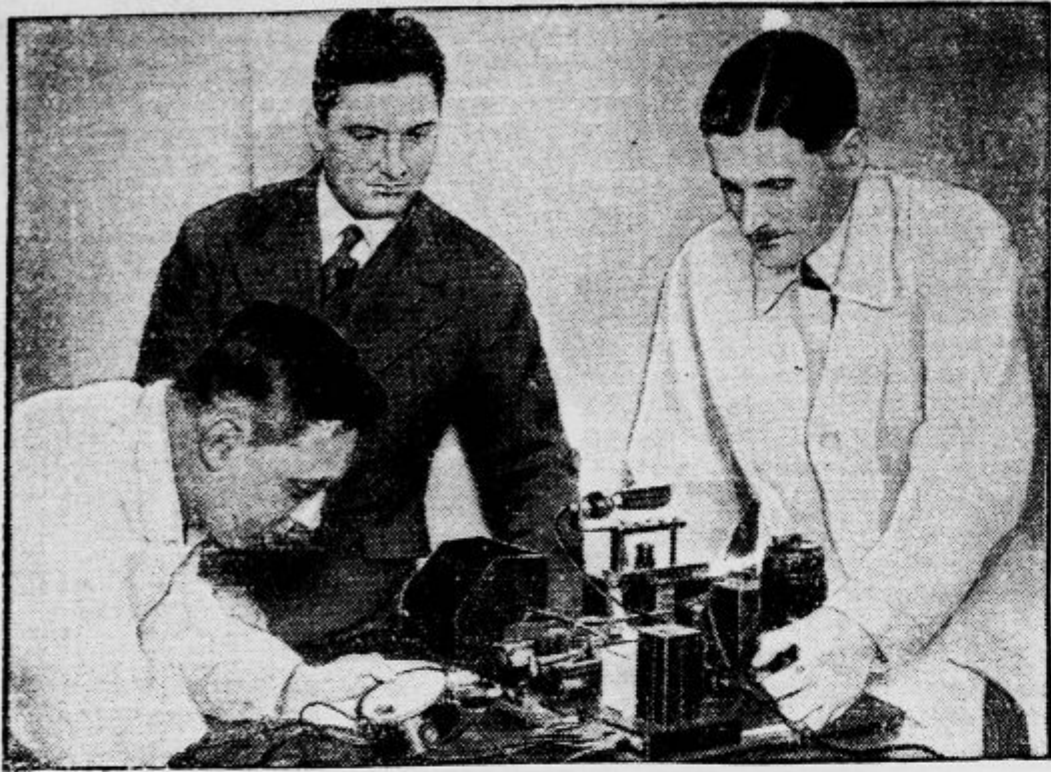
Maša zadošnica se bo brala v župni cerkvi v Kočevju dne 20. t. m. ob 8. uri.

Kočevje, dne 17. januarja 1932.

ŽALUJOČI OSTALI

DOGODKI PO ŠIROKEM SVETU

Zanimiva iznajdba dunajskega inženjerja

Dunajski inženjer Gustav Tauschek (v temni obleki) s svojima sodelavcema. Inž. Gustav Tauschek je konstruiral aparat, ki sam piše, računa in tudi čita.

Pol Negri okrevala

Pol Negri, ki je bila pred kratkim operirana na slepiču in so jo rešili gotove smrti samo s transfuzijo krvi, po zadnjih poročilih že okrevla. Leži pa še vedno v bolnišnici Santa Monica ob kalifornijski obali. Ko je bila tonko pri sebi, da so jo mogli položiti v voziček ter jo pripeljati na teraso, kjer je nanjo posijalo sonce, je bil »veliki« trenutek v njenem življenju. Manager je namreč naročil vse filmske reporterje iz Hollywooda. Dva tucata fotografirali je posnelo prizor, v katerem je izrekla zvezdnica samo besede: »Vi nimate pojma, kaj pomenita sonce in zrak za človeka, ki je visel med življenjem in smrtjo.«

Belokožci v tropskih deželah

Neki profesor botanike na univerzi v Johannesburgu odločno zavrača mišljenje, da so ozemlja v Afriki idealni kraji za naselitev kavkaškega plemena. Muha tse-tse ki prenaša in širi spalne bolezni, prodira vedno bolj proti jugu in predstavlja za naseljevanje belokožcev resno nevarnost. Še večjo opasnost pa predstavljajo za belokožce kratki sončni žarki. Poskusi so pokazali, da ne morejo belokožci sneti svojih tropskih klobukov niti v senci, ne da bi jih napadle strašne bolečine v glavi. Celo v sobi se jih loteva omedlevica. Voh-e sadijo učenjaki, da je zelo vprašljivo, če vzdrže Evropeci v Afriki do drugega kolena, ne da bi se pri tem pokazali nedvomni znaki degeneracije.

Velike poplave v državi Mississippi

Katastrofa je posebno prizadela mesto Webb, kjer je Tallahatchie, pritok Mississippija, poplavljal vse ulice. Prebivalstvo, večinoma črni, je moralo v največji naglici zapustiti svoja bivališča.

Valentin Katajev:

Lepe hlače

Bila sta dva: prozaič in poet. Imena niso važna; oba sta jedla.

V sosedni sobi te velike, zapuščene gostilne, podobne polomljeni omari in polne prahu, znoja, kavalerijskega poznavanja in pehotnega šundra, je na prostosti žimnica sedel goli privat-docent Cirlih in čital Apuleja v izvorniku. Dovolil je bil romanistično fakulteto univerze, znal je čitati, pisati in govoriti v mnogih jezikih, služil je v diplomatskih oddelkih, toda vendar, zdaj je bil sila rad jedel.

Srajca s trakovi in vrečaste hlače s pečatom avtomobilskega parka so visele na žebličku. Mimo teh hlač in te strajce filolog Cirlih ni imel ničesar, zato jih je čuval ko gospodično plesno toaletno.

Soseda sta jedla. Prav dobro si je predstavljala kako sta jedla in kaj sta jedla. Fantazija, ki je običajno filologu nimajo, je tokrat risala nepozabne slike. Nič manj ko štiri funte prvostnega črnega kruha in debele soli. Mogoče tudi samovar. Brez dvoma pa je bil zvok žlice, ki je padla na tla, brez primere in neopisen.

Cirlih se je z obema rokama prijel za svojo ko bučo krivo glavo in prisluhnul. Ona dva sta prežvekovala.

Cirlih je pogoltnil slino. To je bilo nezno. Potem je z motnimi očmi preletel povsem prazno sobo. Brezupna formalnost. Praznosta je praznosta. Ničesar ni bilo, kar bi bilo moči pojesti. Teda je se

naglo obližnil in se po prstih približal luknji v ključavnici.

Ona dva sta sedela za pisalno mizo in z dvema žlicama jedla salato s pomidori, kumarama in čebulo. Zajemalka je bila velika. Poleg zajemalke je ležal moker kos kruha. Nad samovarjem se je vil dim in žužanje komarjev. Sonce je pripekalo skozi platneno zaveso, ki je odražala oboje na oknih.

»Zreka,« je tegobno pomislil privat-docent.

Minuto je kolebal, potem pa je naglo oblekel hlače. Vedel je, kaj treba delati. Treba je v ljudno potrkati in dejati: »Smem k vama?« In potem: »Prijetelja, ali imata mogoče pero, moje se je zlomilo.«

V ljudno potrkati!

Včeraj, predvčerajšnjim, prošlo sredo, prošil petek in soboto je v ljudno potrkal pri sosedih Ne. to je nedopustno.

Cirlih je tegobno slekel hlače in jih obesil na žebelj. Glad mora imeti tudi svoje meje. Toda glad ni imel mej. Onadva sta jedla. Filolog se je prijel za glavo in oblekel hlače.

V ljudno je potrkal.

Za vrati se je pričel ropot, ki je čez dve minuti utihnil.

»Noter!«

Privat-docent je pokašljaj, napravil svetski nasmešek in vstopil. Ona dva sta sedela za pisalno mizo, toda na mizi, pogrnjeni z velikimi časopisnimi listi, ni bilo ničesar. Niti samovarja ni bilo.

»Živine!« je pomislil filolog. »Vse sta uspela skriti. Kam neki sta dela? Ali sta

bruhanja svetovna vojna, je odšel kraljičin kuhar na bojišče. Štiri leta je kahal vodi za maršala Focha in generala Pershinga. Sele po končani vojni se je vrnil na svoje »stano mesto, vendar je bil njegov povratak samo še formalnega pomena, kajti kraljica je medtem tako obožala, da je smela zavživati jedi le po zdravniških predpisih. Ko pa je kraljica umrla, so tudi Douaya odpustili iz službe.

Spomenik rudarjem

»Rešeni rudar«, delo berlinskega kiparja prof. Jos. Limburga, ki so ga postavili rudarji v Gleiwitzu

Poštna raketa

Kakor znano, se bavi izdelovalec raket Tilling v Osnabrücku s konstruiranjem poštne rakete, ki naj bi omogočila hitrejši poštni promet. Njegove prve poskusne rakete so dosegle višino 8 km in prav tolikšno razdaljo. Tiling namerava v kratkem izstreliti poštno raketo na Anglesko. Slika kaže raketo, dolgo 2 m, neposredno po izstrelitvi

samovar mogoče v umivalnik postavila?« Cmoknil je z ustnicami in si zavezal srajco na vratu z lepimi trakovi.

»Zdravstvujta, prijatelja!«

»Zdravstvujta, profesor!«

»Vesta kaj, fanta...«

Cirlih je napolnil lica in dahnul sam sebi v nos.

»Vesta kaj, draga tovariša... Vidita, brata pisatelja, za kaj gre... Hm...«

Pogledal je še enkrat na mizo in opazil krajec kruha, ki je zlezal izpod časopisov.

Cirlih ni mogel odmakniti oči od njega, prav tako kakor ptička ne more odmakniti oči od zelenih oči udava.

»Kaj je, Cirlih?«

Krajec se je tako lepo risal izpod telegramov Roste.*

»Tako rad bi jedel,« je tiho dejal Cirlih.

Zdrznil se je. Zmajal je s svojo krepko glavo in veselo kriknil:

»Vesta, jaz imam sila rad kruh in sila rad imam pomidore in kumare. Tudi čaja bi rad.«

Prozaič je pobledel. Kakšna nepredvidnost.

»Evo, lahko vam ponudim kosček kruha... Svoj delež sem dobil. Na artilerijskih kurzh. Toda zastran pomidorov, veste...«

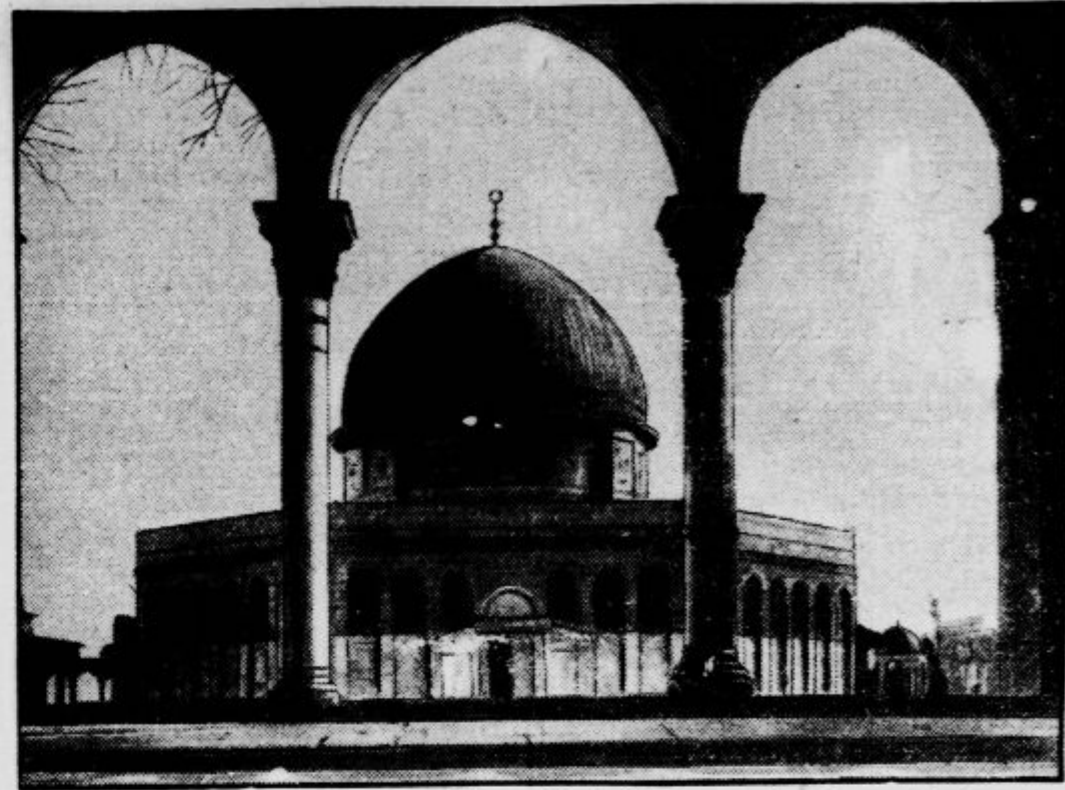
Ne, ne, salate ni mogel opaziti. Salata je bila predobro skrita.

Pesnik se je žalostno nasmešnil.

»Vzemite kruh, Cirlih, toda pomidorov

* Rossijskoje Telegrafnoje. Agentstvo = Ruska časopisna agentura.

Iz te džamije je izginil 800 let stari koran

Znana Omarjeva džamija v Jeruzalemu, ki stoji na mestu starega Salamonovega svetišča. V tej džamiji je izginil najstarejši in najdragocenejši rokopis korana, pisan na koži gazel, in je obsegal 35 zvezkov

Kralj in njegovih pet žen

Nedavno se je pripeljal v New York kralj Kaubale iz Ubangije. Prišel je obiskat Ameriko s petimi ženami, princem prestolonaslednikom, princeso in z dvema dvornima damama. Obisk pa bi se bil kmalu spremenil v tragičen poset. Kaubalea so namreč oblasti osumile poligamije in so ga s spremetvom vred zadržale na Ellis Islandu. Kdo ve, kaj bi bil tam doživel, da se nista našla dva spretna odvetnika, ki se jima je posrečilo prepričati ameriške oblasti, da ima kralj Kaubale samo eno ženo, ostale štiri pa spadajo med dvorne dame. Potem ko sta advokata v imenu svojega klijenta dala to uradno pojasnilo, so oblasti kralja izpustile. Kaubale pa je moral prej položiti še 500 dolarjev jamčevine

Duhovščina v Franciji

Francoski listi pišejo, da so naložena nekaterim duhovnikom v Franciji velike bremena. Precej duhovnikov, zlasti mlajših, mora oskrbovati po več far, med njimi imajo nekateri skrbeti za 6 do 8 far, kar pomeni veliko v primeru z njihovimi tovaršili v drugih državah. Ugotovilo se je, da žive celo 80-letni starčki, ki morajo delati v dveh do treh farah. Od 1913 do danes je padlo število duhovnikov od 32.300 na 28.500, dočim se je število škofij pomnožilo od 66 na 71. Francija je izgubila veliko število svojih duhovnikov tudi v vojni. Na bojišču jih je padlo 4600. Francoski duhovniki so zaradi ločitve cerkve od države slabo plačani in kmetje, ki so posiljali prej svoje sinove v semenišča, jih obdržijo dandanes rajši doma, da jim obdelujejo polje, ker je kmetijstvo rentabilnejše.

Ogrevalnice za brezposelne strojepiske

Zveza angleških uradnic je uredila za brezposelne strojepiske posebno ogrevalnico, kamor se bodo strojepiske lahko zatekale, da jih ne bo zeblo, obenem pa bodo imele priliko nadaljevati svojo izobrazbo v posebnih tečajih.

Alkohol na Angleskem

Posebna angleška komisija, ki je bila poverjena s proučevanjem trgovine z žganimi pijačami, je izdala poročilo, v katerem priporoča poskusni prevzem trgovine z žganimi pijačami po državi. Dalje priporoča omejitve izdajanja dovoljenj za točenje žganih pijač in propagando proti alkoholu v šolah. Gostilne naj se zapirajo ob 10. uri zvečer, vsa trgovina z žganimi pijačami pa naj se podvrže nadzorstvu

Somrak ameriških kinematografov

Lani je padlo število ameriških kinematografov od 21.000 na 17.000, število sedežev pa se je skrčilo od 13 milijonov pod 12 milijonov. Vstopnina se je morala občutno znižati in v večjih kinematografih znaša vstopnica za najboljši prostor samo še 50 centov, v manjših pa celo samo 25 centov. Tudi produktivna filmska podjetja so morala seči po redukcijah plač filmskih zvezdnikov in ravnateljev podjetij. Njih plače so se znižale za 35 do 50 odstotkov, dočim je za nameščence in delavce ostalo vse pri starem.

pri moji veri nimam. Sama sediva, tri dni že nisva jedla, to se pravi, dva dni.

Cirlih je naglo odločil kos kruha in ga pomahal v usta.

»Sedite, Cirlih!«

Cirlih je sedel. Oči so brezmiselno bujale, lica so bila napihnjena, ustnice so zvečile.

»Kako vam gre, Cirlih?«

Cirlih je s težavo požrl slino, zmajal z glavo in zamahnil z roko.

»Slabo?«

Cirlih je samo prikimal, zakaj tisti mah se mu je zataknilo.

»Ali dobite svoj delež v službi?«

Cirlih si je z rokavom otrl pot z nosu.

»V sila omejeni količini.« je s težavo izpregovoril in gledal kruh. »Da, draga prijateljca, v sila omejeni količini. Vsak mesec dobim eno četrtino celotnega diplomatskega deleža živil, kar znaša skupno, hm... če se ne motim... Dovolita, da odščipnem še majhen kosček kruha.«

»Kar odščipnite, Cirlih,« je dejal prozaič in stisnil zobe, »odščipnite, čemu ne...«

»Hvala, prijateljčka...«

»Agitacijske igre bi morali pisati, Cirlih,« je mračno dejal pesnik in odprl omara.

V povsem prazni, ogromni omari, tako prazni, da je odmevalo v njej, so visele nove, sinje, zelo lepe hlače.

»Evo, vidite?«

»Vidim, hlače.«

»Hlače, da. Sinje. Lepe. Nove. Dolge hlače, lahko rečem.«

»Ste jih prislužili?«

Prva ženska v ameriškem senatu

gospa Caraway

je prva ženska, izvoljena v ameriški senat. Po smrti njenega moža so jo izvolili njegovi volilci za njegovo naslednico

Ženske odjedajo moškim kruh

»ženski vratar« neke veletrgovine v Parizu

Kaj je abstraktno?

Profesor: Pod abstraktnim razume nekaj, kar si lahko sicer predstavljamo, ne moremo pa otipati. Imenujte mi kaj takega.

Dijak: Jez, gospod profesor.

Dovolj časa.

Zdravnik: — Nehajte piti in kaditi, pa si podaljšate življenje za 20 let.

— Bojim se, gospod doktor, da je za to že prepozno.

— Nikoli ni prepozno.

— Torej bom pa počakal še 10 let.

»Prisluži! Danes. Da. Saj pravim: igre

treba pisati, Cirlih!«

Cirlih je namršil obrvi.

»Kupujejo?«

»Oho, pa še kako kupujejo! Samo napišite jih.«

Cirlih se je razvnel.

»Prav imate, to je ideja. Agitacijske?«

»Agitacijske.«

»Res?«

»Kaj ne bi bilo res? Ali niste videli hlač?«

»To je ideja, prijateljčka! Toda, kako bi vama povedal jaz nisem posebej izurjen v dramatičnih oblikah Seveda, marsikaj bom lahko obudi v spominu. Mislim, da Molierovo gledališče, ki je v francoski zgodovini...«

»Ni treba zgodovine, Cirlih! Vrag naj vzame Moliera!«

»Prijateljca, bogme, to je ideja!« je vzradočen vzkliknil Cirlih. »Samo malo pomagati mi bosta morala brata.«

»Dobro, pomagala bova.«

»In o čem naj pišem?«

»O gladi. Samo kolikor moči enostavno. Na dva maha.«

Cirlih je ves razvnel pojedel kruh, si še enkrat ogledal hlače, si pihnil v nos in odšel pisat igre.

Prozaič in poet sta vso noč slišala, kako je v sosednji sobi šumel papir, škripalo pero, kako je Cirlih težko sope in drsal z golimi petami po tleh. Cirlih je res pisal. Ko se je dani, je v ljudno potrkal. Spustila sta ga noter Razburjeno je zamahnil s peresnikom, s katerega je zletel madež na hlače.

Sportna nedelja

Smučarske tekme na vseh straneh

Včeraj se je vršilo pod sončnimi planinami in na obronkih pobeljenega Pohorja več smučarskih prireditev, ki so zbrale na startih skoraj vse, kar kaj pomeni v smučarstvu Ljubljanski nogometaši za pomožno akcijo mestne občine

Maribor, 17. jan. Menda že dolgo ni Maribor proslavil svoje bele nedelje kot danes. Avtobusi in vlakovi so odpeljali na zasneženo Pohorje trume smučarjev, ki se niso ustrašili megle v dolini in so bili pripravljeni, da jih bo sprejelo na našem Pohorju najlepše sonce. Močna megla je res ležala nekako samo do 600 m, višje zgoraj pa je sijalo zlato zimsko sonce in obsevalo vrhove naših planin, neme stražarje vse te lepote, ki jo lahko uživajo samo planinci-smučarji.

Vse te grude mladih smučarjev so prišle na tekme za klubova prvenstva. Je pač tako, da hoče in mora biti v vsakem klubu najzatrnejši in najboljši prvi, ki zastopa kot najmočnejši klubove barve na vseh poznejših in navadno še važnejših tekmovalnih zahtevah, ki so izstopajoče. Tekmovali so istočasno smučarji 6 klubov, ki so postavili na startu

nad 100 tekmovalcev. Še veliko večje je bilo število onih smučarjev, ki so s simpatijami spremljali ta zbor tekmovalne garde. Pohorje je živelo danes v znamenju smuka!

Pri Mariborski koči

se je vršila vztrajnostna smučarska tekma za klubova prvenstva, člani zimskosportnega oddelka SPD — Maribor, 1. SSK Maribora in SK Maratona. Proga je bila treba zaradi snežnih razmer v zadnjem hipu nekoliko preduglašiti. Par poledenelih mest ni motilo discipliniranih tekmovalcev. Seniorska proga je merila 12, juniorska 6 in pol, danciška pa 4 km.

Glavno zanimanje je vladalo za seniorsko tekmo, kjer se je pričakovala najhujša borba med prejšnjima prvaki Dolinškom in Neumannom. Obe sta se pot prekrizali račune mladi Mušič, ki je pustil oba prvaka kar za 4 minute za seboj. Tudi vsi ostali, na prvih mestih plasirani, so vozili zelo dobro in so vsi časi z ozirom na težavo progo prav zadovoljivi. Drugih presenečenj na tej tekmi ni bilo. Senzacija je bila vsekakor nastop komaj 11letnega Boža Gajčka, ki je startal v damski skupini in prekosil najboljšo damo za cele 3 minute. Če bo ohranil to odlično formo, bo lahko še častno zastopal mariborski podsavez. V juniorski skupini je moral doseženi prvak Vodenik odstopiti mesto boljšemu Strossu. Podrobno sliko nam dajo rezultati, ki so naslednji:

Seniorski:
1.) Mušič Ljuba 1:04:51. 2.) Dolinšek Karol 1:08:32. 3.) Neumann Fric (vsi trije SPD Maribor) 1:08:35.

Juniorski:
1.) Stross Fric 44:15. 2.) Vodenik Emil 44:42. 3.) Mejšček Božo (vsi trije SPD Maribor) 45:15.

Dame:
1.) Sakotnik Jožica (SPD Maribor) 30:11. 2.) Kirbiš Milena (1. SSK Maribor) 30:11. 3.) Lenart Zora (SPD Maribor) 31:50.

DP Maribor ima klubske pravke v zmagovalnih vseh treh skupinah. Ostali se delijo kakor sledi:

za 1. SSK Maribor:
med seniorski: Vezjak Fric 1:09:52, med juniorski: Puh Valter 51:05 in med damami: Kirbiš Milena 30:11.

za SK Maraton:
med seniorski: Drnovšek Stefan 1:15:09 in med juniorski: Kemperle Anton 49:10.

Kot člani SPD Maribora so startali tudi vojaki-dijaki, ki so se plasirali med juniorski v naslednjih časih: Levstik Alojz 50:57, Pečenko Vlado 51:53 in Gogala Anton 52:16.

Pri Ruški koči

se tekmovali za klubova prvenstva člani mariborskega smučarskega kluba (MSK), SK železničarja in smučarskega oddelka Sokola v Rušah.

Proge za posamezne skupine so bile nekoliko daljše, in sicer za seniorske okoli 14 in pol, za juniorske pa okoli 8 km. Izven konkurenice so startali na tej tekmi tudi Celjani in Zagrebčani. Zmagali so v obeh skupinah favoriti. Po doseženih rezultatih so klubovi prvaki kot sledi:

»Oprostita, da vaju motim! Ali mora biti dejanje zamotano?«

»Nezamotano. Kolikor moči enostavnost.«

»Ali imata kaj kruha, prijateljčka?«

»Ne!«

Cirilij je zacepetal in odšel. Cirilij je pisal vse jutro, ves dan in ves večer. Od gladi mu je šumelo po ušesih pred očmi so mu migljale magnetne iglice. Onadva sta jedla kumare in okroglo čebulo. Ponoči je Cirilij glasno potkal na vrata.

»Noter.«

Vstopil je. V roki je držal šop popisanih listov. Ves razburjen je sedel k oknu, vzletel z mize košček kruha ga pomašil v usta in prežvekoval dejal:

»Napisal sem igro, prijateljčka. Predi-
tal jo vama bom.«

»Ali je dolga?«

»Kratka. Eno dejanje.«

»Citajte, Cirilij!«

In Cirilij je prečital svojo igro. Igra je bila takale: lačna stepa, v daljavi železniški nasip, sredi stepe leži zapuščen dojenček petih mesecev, nad dojenčkom leta vrana, okrog dojenčka tekajo volkovi, psi-
ca in krt, razen teh se plazijo okoli tudi umna kača. Zgoraj omanjene živali govorijo druga z drugo v Maeterlinckovem duhu. O gladi, o zapuščenem dojenčku in nezavedni družbi. Kača kara volka zaradi njegove krvočelnosti. Krt plače. Vrana napoveduje skorajšnji rešitev. Lisica prične krmiti dojenca s svojimi lastnimi prsi. Tedaj pride vlak Lokomotiva bliska s svojimi ognjenimi očmi. Iz dolgega sani-

za MSK:
V seniorski skupini: 1.) Jurič Herbert 1:09:29. 2.) Ivič Franc 1:15:45.
V juniorski skupini: 1.) Pobežin Franc 53:10. 2.) Pristavec Anton 57:55.

za SK železničarji:
V seniorski skupini: 1.) Harlip M. 1:21:36. 2.) Horvat V. 1:21:39.
V juniorski skupini: 1.) Heritsch J. 52:47. 2.) Senčarski Lj. 57:39.

za Sokol Ruše:
V seniorski skupini: 1.) Dolinšek Joža 1:17:17. 2.) Fric Franjo 1:19:37.
V juniorski skupini: 1.) Rijavec A. 43:32. 2.) Vtič Franc 53:16.

Klubska tekma v Kranjski gori

Danes se je vršila pretekla nedelja odgojena klubska prvenstvena tekma smučarskega oddelka podružnice SPD, za katero je startalo vsega 22 tekmovalcev med njimi 6 juniorjev. Proga je bila srednja dolžinska in je imela 150 m višinske razlike. Snežne razmere so bile idealne. Dosežena časa prvakov med seniorji in juniorji sta odlična. Seniorji so tekmovali na približno 18. juniorji na približno 5 km.

Podrobni rezultati so bili naslednji:

Seniorski:
1. Oltiz Hubert 1 : 12 : 0,7 2. Kosmač Alojz 1 : 14 : 16 3. Zore Zdravko 1 : 16 : 34 4. Kavčič Drago 1 : 17 : 51 5. In 6. Klobutar Peter in Farman Andrej 1:21:42 7. Košir Alojz 1 : 22 : 21 8. Pešar Joža 1 : 22 : 49 9. Fratina Maks 1 : 24 : 31 10. Černe Slavko 1 : 25 : 41.

Juniorski:
1. Zavodnik Ekvard 35 : 30. 2. Košir

Akademsko smučarsko prvenstvo

V prvem delu prvenstva v smučarskem teknu na 16 km, ki se je vršil včeraj v Planici, je zmagal Tone Dečman v času 1 : 00 : 59 — številna udeležba in dobra organizacija

lanica, 17. jan. Na prvo akademsko smučarsko tekmo, ki se je vršila danes v Planici, se je s sobotnim popoldanskim vlakom, razen številnih ostalih smučarjev, pripeljalo 106 članov Akademске smučarske organizacije. Ta množica smučarjev-akademikov kaže, da vlada med našo akademsko omladino nov sportni duh. Tekmovanje v smučarskem teknu na daljavo zahteva mnogo volje in truda, posebno pa mnogo časa za vzdrževanje, ki ga akademikom zelo primanjkuje. Zato sta velikanska udeležba akademikov in pa prav dobri rezultati, ki so jih dosegli tekmovalci napravili na ostalo občinstvo, ki je prisostvovalo tej prvi akademski smučarski tekmi, zelo dober vtis. Ni dvoma, da bo ta akademska mladina, ki ima toliko energije, da poleg resnega dela skrbi tudi za okrepitev telesa, bolj odporna v nožnem življenjskem boju.

Po mednarodnih akademskih smučarskih pravilih se je vršil smučarski tek na daljavo 16 km s startom in ciljem pred Ilirijanskim domom. Proga — dobro markirana s vijoličnimi trakovi iz svilenega papirja — je vodila od Ilirijanskega doma po strugi Nadiže na desno preko senožeti do vasi Podkoren, čez most proti Ratečam, mimo postaje preko proge, levo proti vnožju Ponc, skozi Gozd proti Tamarju in nazaj na cilj pred domom. Višinska razlika je znašala 150 m, in sicer z dvema četrtinama ravnine, četrtino strmcem in četrtino smuka. Proga je bila dolinska, lahka; sneg je bil naravnost idealen. Na trdi zmerni podlagi je četr metra kristalastega sreča. Pri startu ob 10. je bila temperatura — 6 stop. C, na cilju pa je sijalo sonce in je bilo že — 2 stop. C. Kontrola je bila na osonih bolj eksponiranih mestih. Okrepče-

»Psića — to je ženski spol od besede pes. Slavljanizem.«

»Aha! Torej slavljanizem. Toda, ali ste pomislili na to, kdo nam bo igral psiço?«

»Sem. Maskiral se bo. Postavil se bo na vse štiri in hodil. Vprav to sem prav dobro premislil.«

»Nu, dobro, naj bo, toda vrana, vrana. Kako naj igramo vrano? Saj tista vaša vrana vendar leta, Cirilij!«

»Kaj je pa pri tistand u šanteklerju, a? Kure sodehujejo. Pri meni pa vrana. Ni torej prav posebno velika razlika.«

»Ni posebno velika, dopustimo. Tudi to naj bo. Vrana in krt, to končno ni tako važno. Toda kača! Pomislite, Cirilij: kača! Razumete, na odr. kača! To je nemogoče! Kača kvari vso stvar. Kače glavopolit-prosvet* ne bo kupil.«

»glavni politično-prosvetni oddelek. Cirilija je obilil zrnat pot. Gluho je zašepetal:«

»Da. Na kačo nisem pomislil.«

Nastopilo je tegobno molčanje.

»Kaj naj napravim, prijateljčka?«

»Izpustite kačo, zamenjajte jo s čim drugim.«

»Ne! To je nemogoče. Brez kače bo vsa kompozicija propadla. Kača ima svoj pomen.«

Cirilij je obupano pobesil glavo.

»Mogoče, je dejal, se praskal nad nosom in s svojimi motnimi očmi topo ogledoval strop, »mogoče... bi se dalo... bi napraviti kačo iz gasilne cevi... In bi zanjo... govoril sufler? A, prijateljčka?«

»Ne, Cirilij, kača ne bo šla.«

»Psića — to je ženski spol od besede pes. Slavljanizem.«

»Aha! Torej slavljanizem. Toda, ali ste pomislili na to, kdo nam bo igral psiço?«

»Sem. Maskiral se bo. Postavil se bo na vse štiri in hodil. Vprav to sem prav dobro premislil.«

»Nu, dobro, naj bo, toda vrana, vrana. Kako naj igramo vrano? Saj tista vaša vrana vendar leta, Cirilij!«

»Kaj je pa pri tistand u šanteklerju, a? Kure sodehujejo. Pri meni pa vrana. Ni torej prav posebno velika razlika.«

»Ni posebno velika, dopustimo. Tudi to naj bo. Vrana in krt, to končno ni tako važno. Toda kača! Pomislite, Cirilij: kača! Razumete, na odr. kača! To je nemogoče! Kača kvari vso stvar. Kače glavopolit-prosvet* ne bo kupil.«

»glavni politično-prosvetni oddelek. Cirilija je obilil zrnat pot. Gluho je zašepetal:«

»Da. Na kačo nisem pomislil.«

Nastopilo je tegobno molčanje.

»Kaj naj napravim, prijateljčka?«

»Izpustite kačo, zamenjajte jo s čim drugim.«

»Ne! To je nemogoče. Brez kače bo vsa kompozicija propadla. Kača ima svoj pomen.«

Cirilij je obupano pobesil glavo.

»Mogoče, je dejal, se praskal nad nosom in s svojimi motnimi očmi topo ogledoval strop, »mogoče... bi se dalo... bi napraviti kačo iz gasilne cevi... In bi zanjo... govoril sufler? A, prijateljčka?«

»Ne, Cirilij, kača ne bo šla.«

Friderik 40 : 13. 3. Mošič Franc 40 : 46. 4. Robič Jože 46:44. 5. Petermel Janez 49 : 12.

Medklubska slalom tekma na Jesenicah

Jesenice 17. januarja. Jeseniška podružnica TK Skale je priredila danes medklubska-slalom tekmo na Črnem vrhu nad Sv. Križem. Vsega je startalo 34 tekmovalcev, med temi dva juniorja, članov 6 klubov: in sicer SK Ilirije, Sokola Javornik, sm. kluba Dvome-Mojstrana, SO Borec, SK Bratstva SK Svobode in Skale. Dasi so bile snežne razmere neugodne, so bili vendar doseženi na progi nad 1 km zelo dobri rezultati. Najboljši čas znaša 2:27.

V posameznem so rezultati naslednji:
1.) Jakopič Albin, SM. K. Dvome-Mojstrana, 2:27; 2.) Lukman Pavel TK Skala, 2:29; 3.) Katnjig Lojze, TK Skala, 2:30; 4.) Praček Ciril, TK Skala, 5.) Tratinik, Sokol Javornik; 6.) Žnidar Emil, TK Skala.

Po klubih je dosegla I. mesto SK Svoboda Jesenice (8), II. SO Borec (10), III. SK Bratstvo Jesenice (16), in IV. SK Ilirija Ljubljana (22 točk).

Organizacija, ki so jo vodili funkcionarji GZSP in TK Skale je bila zelo dobra in je tekma potekla v najlepšem redu. Tekmovalci so imeli zaradi neugodnih tal zelo težko nalogo ter so pokazali, da so tehnično dobro izveščani. Za tekmo je — ker je bilo obnem krasno vreme — vladalo med številnimi gledalci veliko zanimanje. Interes se je tembolj stopnjeval, ker je bila borba za prva mesta zelo ostra; časovna razlika znaša le 3 minute. Največja hitrost, ki so jo dosegli vozači, je bila 30, najmanjša pa 15 km na uro.

vališče je bilo v domu; s čajem je tekmovalcem postregla prijazna gđ. Vončinova. Istotam je bila tudi zdravniška postaja, ki pa ni imela posla. Iz prijaznosti je vršil službo zdravnik g. dr. Breclji ml. Startali je 31 tekmovalcev; na cilj jih je prišlo 28, radi nezgod na stremenu so odstopili med tekmo trije. Vsa tekma je potekla složno v akademskem duhu. Tehnični vodja Bervar je vestno trasiral dan poprej tekmovalno progo. Starter je bil iz prijaznosti g. Miklavčič; sodnik na cilju je bil g. Kunstelj, ki je bil tudi sicer A. S. O. zelo na uslugo.

Najboljši čas dneva je dosegel Jenko Boris, bivši državni prvak, ki pa študira v Münchenu in je radi tega tekmoval izven konkurenice. Tekmovalo se je v 2 grupah.

Stari tekmovalci
(Startalo 13, z Jenkom 14, na cilj dospelo 14).

1. Dečman Tone 1:00:59; 2. Bervar Stane 1:01:00; 3. Baebler Leo 1:01:42; 4. Šoštarč lvo 1:04:26; 5. Bolje Stane 1:05:39; 6. Bleiweis Jana 1:07:35 (odločil žreb); 7. Frank Stane 1:06:35.

Tekmovalci novinci
(Startalo 17, izstopili 3, na cilju 14).

1. Černič Jože 1:10:14; 2. Frelj Marjan 1:13:51; 3. Kolar Mišo 1:15:11; 4. Pajnič Marko 1:18:28; 5. Rüh Mat. 1:21:02; 6. Kos Fr. 1:21:06; 7. Presečnik Marjan 1:24:14.

Evropsko prvenstvo v umetnem drsanju v parih. Včeraj se je vršilo v Parizu tekmovalje za evropsko prvenstvo v umetnem drsanju v parih, na katerem je zasedel prvo mesto francoski par zakoncev Brunet s 10,90 točkami (mestna številka 6). Drugo in tretje mesto sta zasedla dunajska para Gaillard-Petter (16,26 točk) in Papetz-Zvack (9,86 točk).

Nogomet

Zasluzena, toda previsoka zmaga

Ljubljana, 17. januarja. Hermes je hotel z dohodki svoje današnje tekme prispevati k akciji mestne občine za rezeže. Dasi je bil namen bvale in posnemanja vreden vendar ni imel pravega odziva, kajti obisk je bil neznamen. Mrzli sever je prestrašil celo najbolj vneto prijatelje nogometa. Igrišče samo je bilo za sedanjí čas v zelo dobrem stanju. Trdno zmazani sneg žoge in igralcev ni preveč oviral.

Hermes : SK Celje 2:0 (1:0)

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

Hermes: Oblak — Prešern. Košenina — Glavič Simčič Krelč — Barducky. Skrajnar, Zupančič, Fluhhar, Lašič.

Celje: Pleteršek — Presinger. Mikuš — Stojanovič, Brumšek — Zupanc — Gobec L. Vebke, Marič, Gobec F., Ahlik.

Igralo se je ves čas v živahnem tempu, vendar popolnoma v slogu prijateljskega srečanja. Gosti so imeli v prvem polčasu več igre po odmoru pa je prevladoval Hermes. Rezultat nikakor ni v razmerju s potekom igre in gre precej na rovaš sodnika, ki je spregledal dve očitni enajstmetrovki proti Hermesu, dočim je proti gostom diktiral popolnoma neupravičeno enajstmetrovko. Neugodno je vplivalo na igro tudi dejstvo, da je imel sodnik enak »dres« kot Hermežani, kar je zelo motilo obe moštvi.

Celjani so se nam predstavili kot tehnično dovolj dobro izveščana enajstorka, ki igra popolnoma fair in disciplinirano. Nekateri igralci so zelo talentirani in bi postavili možna tudi v boljših moštvih. Najboljši igralec je vsekakor levi branilec, ki ima krasen start in lep čist osvobodilni udarec. Razčistil je marsikatero kočljivo situacijo. Vratar sicer ni imel mnogo dela, v nekaterih akcijah pa je pokazal, da je mojster v svoji stroki. V napadu je ugajala desna stran, dočim je bila leva zelo slaba, posebno levo krilo. Desna stran je v prvi polovici izvedla več lepih napadov, pokazala pa se je pred golom premalo energična in ni znala izkoristiti več ugodnih prilik. Krilske vrste ni bilo opaziti. Na njen račun gre gotovo previsoki poraz. Igrali so večinoma defenzivno, dočim so popolnoma pozabili na podpiranje lastnega napada. Podajanje je bilo zelo netočno.

Domaćini niso nastopili kompletni. Pred odmorom se moštvo ni razumelo in je izvedlo le sporadične napade, ki pa jih je dobra obramba gostov čistila proti. V drugi polovici se je popravila krilska vrsta, kar je na mah spremenilo sliko. Hermesov napad je valil napad za napadom na nasprotnikov gol, uporabljajoč predvsem desno stran. Notranji trio je zadovoljil v kombinaciji, ki pa pred golom še vedno spominja na nekdanjo tradicionalno hibo — hiperkombinacijo in slabo streljanje. V tem pogledu so grešili tudi gosti. Najboljši mož na polju je bil brez dvoma Košenina, ki se je v drugem polčasu povzpel na odlično višino. Tekmo je odločila v precejšnji meri neprimerno boljša krilska vrsta Hermes, ki je zalagala svoj napad v uporabnih žogah.

Kratek potek: V začetku lahka premoč gostov, nato odprta igra. Pred golom domačih nastanejo kočljive situacije. Srednji napadalec Celja se preigra skozi vso obrambo z vratarjem. Gol je neizbežen, toda branilec in vratar držita napadalca za nogo. Sodnik opominja — namesto enajstmetrovke proti Hermesu — Celjani! Takoj nato prodor Hermes: Skrajnar strelja, žoga se odbije od levega droga, prosto stoječe levo krilo jo potisne v gol. 1:0 za H.

Po odmoru še nekaj časa premoč gostov, nato prevzame inicijativno Hermes. Hermes zastrelja neupravičeno enajstmetrovko (nastreljena roka) ter doseže iz očitne off-side pozicije končni rezultat.

Sodnik g. Zupan ni zadovoljil. V trening-tekmi je po lepi igri rezervna Hermes zmagala nad rezervno Slovana s 4:1 (1:0).

Ostale nogometne tekme

Zagreb: Jugoslavija : Ferraria 7:0 (5:0); Grafičar : Slavija 1:0 (1:0); Željezničari : Sokol 2:0 (2:0); Viktorija : Sparta 3:1 (1:0).

Beograd: BSK : BUSK 3:1 (1:0).

Osijek: Hajduk : Gradjanski 4:0 (2:0). Ponovna tekma, ki se je končala še z večjim porazom Gradjanskega.

Dunaj: WAC : Donaustädter AC 10:0 (3:0); Admira : Rasensportfreunde 3:1 (0:0); Sportklub : BAC 5:2 (3:0); Nichol-

Pesnik je pogledal na mizo. Na njej ni bilo nobene jedi. Vsa je bila pokrita s časopisi.

»Kaj pa, če bi napisali kaj drugega, Cirilij?«

»Ne bo šlo drugače. Lahko noč, prijateljčka... Grem in poizkusim.«

»Le poizkusite. Na svidenje!«

Ko je Cirilij prišel v svojo sobo, je siekel srajco in hlače, sedel na progasto žimnico in se prijel za glavo. Vse se je vrtele okoli njega. Njaveč moči ni imel. Onadva sta jedla. Cirilij se je prikradel k luknji v ključavnici. Na mizi je stala skleda s salato. Tudi kruh in okrogla čebula sta bila. Cirilij je sedel k mizi, se z nosom oprl na svinčnik, da je ostala na nosu vijoličasta pika, in dolgo sedel. Potem je pričel pisati novo igro. Pisal je vso noč. Zelena koleša so se mu vrtele pred očmi. Roke so omahovale. Tako rad bi je del, da mu je bil ta občutek lakote kar zopern. Z dvorišča je prihajal vonj po pečeni. Pisal je vso noč, jutro in predpoludne. Opoldan je legel na progasto žimnico in si v duhu predstavil velik kos kruha z maslom, skodelico mleka in ocvrto jajce. Bazar ni bil daleč, na bazarju so prodajali boršč in pečene klobase. Tam so bili tudi kolači in mleko. On pa ni imel ničesar, kar bi lahko prodal. Cirilij se je prijel za glavo, vzdihnil, v zrcalu je videl svoje hlače, mršavo telo, nato pa se je splazil k omari. Slišal je svoje drsajoče korake, arce mu je utripalo kakor remington. Odpri je omaro. Lepe hlače so visele sredi te ogromne garderobe kakor obkosen v posvem prazni, veliki sobani. Cirilij niti po-

misli ni na to, da je krasti greh in da je privlat-docent; na to, da zna čitati, pisati in govoriti v mnogih jezikih. Cirilij je mislil samo na to, koliko bodo dali za hlače in kako ga bodo nabili, če ga dabo.

Malce sram ga je bilo, ko je prodajal ukradene hlače, zato pa je potem dve uri hodil po trgu in jedel. Jedel je kruh, okroglo čebulo, boršč s smetano in pasjo klobaso, pil mleko in kadil cigarete.

Ko se je do šteta najedel, se je Cirilij vrnil v svojo sobo, zašil v progasto žimnico tri funte kruha, sto cigaret in precej čebule in kumar. Siskel je srajco s trakovi in hlače s pečatom avtomobilske parka, ter jih obesil na žebelj. Podvihal je noge in se lotil Apuleja.

Zvečer sta prišla ona dva in jedla. Najbrže sta jedla okroglo čebulo in kruh. Toda to ni važno. Tedaj je Cirilij naglo oblekel hlače, napravil sila izmučen obraz in potkal.

Za vrati se je pričel ropot in čez dve minuti sta ga spustila noter.

Na mizi ni bilo nobene jedi in vsa je bila pokrita s časopi.

»Vesta kaj, prijateljčka... sila rad bi jedel, dajta mi košček kruha.«

»Ojej, Cirilij,« je vzdihnil prozaič.

»Če ni pa ni,« je žalostno potrdil Cirilij.

»Igro morate napisati, očka! Igro!« je mračno pripomnil pesnik in stopil k omari.

»Evo — ali ne bi hoteli pogledati — hlače. Dolge hlače. Krasota!«

To reki je odprl omaro.

Cirilij si je žalostno zavezoval trakove na ovratniku in gledal zdaj v tla zdaj v stran.

(Iz rusčine B. Ziberli.)

son : Weiss Elf 4:0 (1:0); Libertas : Slovan 2:1 (1:0);
Praga: Sparta : Liben 4:0 (2:0); Bohemians : Teplitzer FC 4:0 (1:0); DFC : Nulski 6:0 (3:0);
Berlin: Minerva : Hertha 4:2; Tennis-Borussia : Adlershofer BC 1:1.
Nürnberg: Sp. V. Fürth : 1 FC Nürnberg 2:1.
Draždene: Ujpest (Budimpešta) : Dresdner FC 2:1 (1:1).
Pariz: III. okraj - Szabaria komb. (Budimpešta) : Red Star francaise 5:1 (4:0).

ŽENA V SODOBNEM SVETU

Mati in hči

II

Današnja žena se mnogokrat ne poroči, to da ne zato, ker nima denarja, ker mora delati, ker nima pogovora, ki so bili prej potrebni, če je hotelo dekle napraviti za svoje krogo najboljšo partijo, temveč zato, ker sodobno dekle le v redkih primerih ali pa sploh ne sreča sodobnega moža, ki bi bil edini njen pravi življenjski tovariš.

Doraščajoča ženska generacija bo v tem oziru na boljšem kakor žene, ki so se rodile pred velikim preobratom, kajti njihovi bodoči možje že od mladosti spoznavajo novi tip žene. Nova generacija bo torej morala premagati mnogo manj konfliktov med materjo in hčerko, dočim se današnja žena z redkimi izjemami lahko razvija le v vsem nasprotju s svojo materjo, posebno še v manjših mestih in na deželi. Ni torej naključje, da mnoga dekleta, ki so sprva zaustavljale dom za dobo poklene izobrazbe, pozneje ne najdejo več poti nazaj in da imajo staromodni starši pogosto najsamostojnejše in najbolj moderne hčerke. Seveda so potem nesrečni, ker nimajo ničesar od svojih otrok. To pomeni, jasno povedano, da prav za prav dajejo otrokom ljubezen le, da bi tu- di ljubezen sprejemali. Zato tudi ženi starega stila sin ni tako prirasel k sru kakor hčerka, kajti ona ve v naprej, da zne bo imela mnogo od nje, ker si bo ustanovil lastno rodbino, čije poglavje ostane, za katero torej njegova mati deluje lahko le na periferiji. Hčerka pa bo vedno odvisna od matere in njenih nasvetov, tudi če je poročena. Zato lahko deli in mora z materjo deliti radi- dosti in trpljenje. Od neporočene hčerke za- bleva, da ji vedno dela družbo in samo po sebi umevno se ji vidi, da ji hčerka, če je tudi poklicno zaposlena, posveti redke ure prostosti, nedelje in praznike. Da, celo po- nosna je, če se hčerka zaradi nje ne udeležita kakšnega izleta, družabne prireditve ali pa se odpravi posetu gledališču, ker z njeno ni rada sama. Nikoli se ne zaveda tega, da s po- srednim in neposrednim vplivanjem na živ- ljenjsko ureditev hčerke zatira njeno pravo bi- stvo, ovira svoboden razvoj njene osebnosti, kajti njena ljubezen je vselej istovetna z zahtevanjem — proti otrokom in možu, ki naj ji dela družbo ali pa jo vzame s seboj na izprehod. Nikoli ji ne pride v zavest spuz- nanje, da ni nesebičnost, ako se kdo odreče materjalnim dobrinam ali prevzame mnoge dolžnosti, če doprinese to žrtev zato, da do- deže neki smoter. Nikoli se le žene niso za- vadale, da je ljubezen nekaj čudovitega, ve- lika, lepega, kar iz notranjega bogastva lahko vedno naprej darujemo vsakomur, ki je tega potreben, v prvi vrsti pa možu in otrokom, da ta ljubezen neopazno na novo obzori darovalca, tistega, ki je ljubezni de- len in osreči tako, da lahko iz sebe znova daje ljubezen. Taka ljubezen ni mogoča le med dvema različnega spola, temveč

prav tako med starši in otroki. Eder pa vzredi otroka, da bo imel kaj od njibe, ne bo pri njej nikoli čutil prave ljubezni, zakaj vsako iz zunanje vezanosti porojeno de- janje je brez vrednosti v primeru z dejanji iz lu- bezni, ki zrastejo iz lastnega nagiba, iz svo- bodne volje. Do tega spoznanja ljudje od- večeraj na splošno še niso bili prodrli, zakaj zanje sta bili otroška ljubezen in vera v av- toriteto skoro enaki veličini.

Zato so starši od večeraj zelo neomerni vzgojitelji sedaj doraščajoče generacije, ka- teri je usojeno, da dorašča brez vodnika. Se- le ko bo kaos, ki je nastal, ker so trčili sku- paži nazoni v preteklosti vkoreninjenih ljudi z nazoni od sodobnega duha prežetih ljudi, premagan in bo enotna smer vplivala na na- čin življenja, bo mogoče spet misliti na vzgojo mladine.

Naloga sodobne žene, upravičenost njene biti sploh je, da izpolni to vrzel in da mla- dinu spet ljubezen. Vsaka sodobna žena je v to poklicana, če ima lastne otroke ali ne, če se poklicno udeležuje kot vzgojiteljica na pa vrši svojo nalogo na povsem drugem polju. Mladini imponirajo ljudje dejanja, mladina je snovljiva za to, resnično čustvo in zahteva sodoživljanja svojih do- življenj. Vse to ji lahko nudi prava sodobna žena.

Prava, kakaj sodobna žena še ni tip žen našega časa, marveč idealna slika smotne, samostojne žene naših dni, ki nima vedno možnosti, da bi svoje nazore uresničila v praksi, ker kot socialno bitje mora živeti v svetu, ki gleda njena prizadevanja delno še z nerazumevanjem. Stevilno so žene od večer- ja v vsememljivi vsaj enako močne, dočim imajo v malih mestih v zaledju celo veliko premoč.

Zato bi bilo morda umestnejše, govoriti o ženah bodočnosti. Toda tudi ta označba ni pravilna, kajti tako gotovo, da na sedanosti gradi bodočnost, tako gotovo se v sedanosti že javlja duh daljne bodočnosti, ki nam je še nerazumljiv in utira nove poti v nam še neznane svetove.

Kriza družine

Današnja doba poteka v znamenju kaosa, ki ga povzroča bankrot dosežanja gospo- darskega sistema na eni strani, z njim vzpo- redno pa razpadanje vrednot, ki so vekove stale neomajno in so se videlo neporušljive. Med te vrednote spada v prvi vrsti zakon- ska zajednica družina. Zlasti zadnje deset- letje se vedno pogostje čujejo glasovi o kri- zi zakona, odnosno družine, o krizi seksual- nih (erotičnih) odnosih vobče. Javljajo se različni zdravniki, ki hočejo družbo ozdravi- ti s svojimi recepti, ki izkušajo rešiti, kar se še rešiti da, ali pa vsaj zavleči agonijo. Toda napor je brezuspešen, kajti nič ne mo- re ustaviti železnih zakonov razvoja.

Demagoška in sociološka popolnoma zgro-

žena je trditve, da je kriza v družini kriva verska nalašč, kar se zlasti pri nas o- gosto čuje in včasih celo bere. Če so s tem ceslom med nevednimi ljudmi operirali do nedavnega, na mora današnja gospodarska kriza dokazati, da je gospodarski moment on gibal, ki oblikuje ostalo življenje, torej tudi družino. Če ima danes možki tako mi- zerno plačo, da je sam večkrat lačen kakor sit, kako si naj nakopije na glavo še skrb za družino! Tudi mu najbolj živa vera ne mo- re nič pomagati, če se mora vsak trenutek tresti, da bo izgubil službo, da bo povečal edino družino, ki danes ozromno narašča družino brezposelnih. Od takega moža bi bi- lo pač skrajno brezvestno, če bi imel otroke, za katere je dolžan skrbeti po zakonih da- našnje družbe edinole oče.

Nemški časopisi priobčijo zanimivo sta- tistiko, ki je jasna slika sedanjih ekono- mskih razmer. V prvih šestih mesecih l. 1931. je bilo 30.000 manj zakonskih zvez ko v prvem polletju lanskega leta. Zakonske zve- ze so najbolj padle v velikih mestih, kar je razumljivo, ker tam najmočnejše pritiskalo posledice ekonomske krize: brezposelnost, zniževanje dohodkov, negotovost existen- ce. Istotako je polaj gospodarske krize padanje porokov. Tudi ta polaj spada v problem za- konske krize kot posledice vzroka. Po ome- njeni statistiki se je rodilo v Nemčiji v prvem polletju 1931. leta 45.000 otrok manj kakor prejšnje leto. Pri tem je zanimivo dejstvo, da je padanje porokov večje na vaseh in v malih mestih kakor v velikih mestih. Zna- čilno je, da prav v Nemčiji, kjer je kriza naj- večja, že nekaj let konstantno pada naravni prirastek prebivalstva. To prav gotovo ne pomenja procvta družine v smislu reakcio- narnih moralistov. A kaj ima pri tem opravi- tivo vera?

Istotako nespametna je trditve, da je kriza družine kriva ženska emancipacija. Ženska emancipacija se vendar ne more smatrati kot samostojen pojav, temveč je v svojem bistvu posledica gospodarskega razvoja, kar nam dan za danem kažejo najbolj vsakdanji pojava v našem lastnem in v življenju naše okolice: čedalje bolj se množi število žen, ki se mo- rajo preživljati same in čisto skrbeti tudi za svoje otroke. To so žene, ki so jih razme- rje prisililo, da so se gospodarsko osamosvo- jile. Gospodarska osamosvojitev bo povzro- čila, da bo žena zahtevala tudi duhovno in etično osamosvojitev, kar je prva etapa v njenem razvoju v samostojnega človeka. Ta razvoj pa je bistveno izpremenil ženinno sta- lišče napram možu in je povzročil v sožitju zakoncev notranji prevrat, ki se javlja v iz- premenit medsebojnih odnosih, kajti da- nem tvorita zakonsko zajednico dva povsem samostojna človeka, danes zahteva tudi žena iste pravice, kakor jih ima mož. V tem raz- voju je prizadevala mnogo bolj žena kakor mož, čigar stališče je ostalo bolj ali manj ne- izpremenjeno. Zato se on tudi pogosto ne more živjeti v novo situacijo v zakonu, kar

povzroča mnogovrstne konflikte, ki niso sa- mo materjalnega značaja, kakor so bili po- večini poprej, temveč imajo svoj izvor v no- tranjem preoblikovanju človeškega sožitja. Mnogo mož hoče še nadalje ohraniti svojo doseženo vlogo neomejenega gospodarja, katerega je prijala ženska brezposelnost, čisto se hoče celo izkoristiti z ženinim za- služkom. A danes žena ni več ono pasiv- no bitje, ki vse molče prenaša, temveč s- izkuša pomagati, išče izhoda, ugodne re- šitve konflikta.

Ti konflikti povzročajo v sožitju zakoncev neko neugodno stanje, ki ga imenujejo ne- kateri »krizo zakona«. Ta kriza je po večini duševnega značaja in zadeva kot taka nepo- sredno le oba zakonca, a njene posledice morajo nujno nositi tudi ostali družinski čla- ni, torej je kriza zakona poudarjena pred- vsem v krizi družine, kakaj v primeru, da zakonca nimata otrok, je nesporazum med njima mnogo manj tragičen, ker sta oba go- spodarsko neodvisna.

Poletna šola Ženske lige v Löwenbergu

Ženska liga je priredila avgusta lani v Boberhausu pri Löwenbergu (Šlezija) po- letno šolo, ki je sijajno uspela. Sicer se številčno ni mogla meriti z drugimi leti, vendar je bilo 40 do 45 udeležencev. Vse- binsko pa je bila zaradi globoko v pro- bleme segajočih referatov in nivoja razgo- vorov na višini. Udeleženci (ke) in govorniki (ce) so prispeli iz vseh evropskih de- žel.

Delno zelo kočljive politične probleme so obdelovali zelo izčrpno, ne da bi izku- šali zabrisati nepremostljiva nasprotja. Vsi razgovori so se vršili v atmosferi do- bre volje, zato je bila ta ostra osvetlitev plodnosa, tako da so se tudi razgovori med nemškimi in poljskimi udeleženci končali s sporazumom v manjšinskih in gospodarskih vprašanjih.

Večere so izpolnjevali tudi razgovori s številno prisotno mladino. Zelo živahen je bil razgovor o antisemitizmu in javno zbo- rovanje o vojni s strupenimi plini v bo- dočnosti.

Šola je imela namen, da v lepem spo- razumu vseh udeležencev obravnava mo- nosti rešitve najbolj perečih problemov se- danosti. Kot taka je gotovo harmoničen akord v strahotni disonanci našega časa.

Socialnopolitični tečaji Ženskega pokreta

Tudi danes je še vedno mnogo žen, ki so začuden, ako slišijo, da politika ni le mo- žu pridržano področje. V njihovem po- sto zelo skromnem krogu se jim vidi ču- dno, da so tudi one neposredno zveza- ne političnimi dogajanjmi v deželi in da bi si morale ustvariti vsaj mnenje o tem, ali je to, kar se dogaja, dobro ali slabo in

zakaj je dobro ali slabo. Zato je potrebno in samo po sebi umevno, da se je odločilo društvo ženski pokret, da nauči in vzgoji naše žensko h takemu razumevanju, in je tako prevzelo nalogo, da uvede žene v vprašanja javnega življenja. Ta mesec je pričelo kurze, kjer politiki osvetljujejo socialno-ekonomsko-politične probleme, ne zato, da bi osvojili poslušalke za to ali ono prepričanje, temveč zato, da jih uvedejo v ustvarjanje lastnega mnenja.

Baš na gospodarsko-političnem polju je za ženo neizmerno mnogo zanimivega, kar brez podlage in brez razlage skoro ni do- stopno neolčanemu in nevaženemu.

Društvo ženski pokret je prepričano, da je s temi tečaji ustreglo mnogim ženam, ker z njimi vzbujajo in utrjuje v njih za- vest in razumevanje za važnost javnih na- log žene.

Žena in higijena. Zdravstvenemu odse- ku nemškega higijskega muzeja v Dres- denu je bil pridelen poseben ženski refe- rat. Njegova naloga je da vsem interesir- ancem, posebno se organizacijam daje informacije, posreduje v zadevnih vpra- šanjih in je na razpolago s poukom in propagandnim materijalom.

Pred kratkim so se ustanove francoske akademije pomnožile za novo ustanovo, ki bo služila izključno ženam. Obresti več- milijonskega premoženja bo vsako leto razdeljena med žene, si bodo izven doma storile kako požitvalno dejanje ali pa se odlikovale v skrbstvu za stari, ljudi. Tudi žrtve mater za otroke bodo nagra- jene.

Nizozemska arhitektka Frowein de Le- vita je za Amsterdam napravila načrt no- vega doma za poklicne žene in dekleta. Zgradba bo poimenovana Dom Kornelije Huygensove, da se počasti spomin na prvo Nizozemko iz aristokratskih krogov, ki se je javno zavzela za socializem in se v svojih romanah borila za žensko gi- banje. Dom bo imel 300 malih opremlje- nih sob, preskrbljenih z vsemi udobnost- mi, poleg mnogih restavracijskih, zboro- valnih in glasbenih prostorov.

Hebrejska pisateljica v Zagrebu. Ob koncu lanskega leta je židovska občina v Zagrebu povabila Eliševo Bihovsko, da re- citira svoje hebrejske pesmi. Po rojstvu je pisateljica Rusinja in grškoorientalske vere, a njena mati je bila rimsko katoli- ške vere. Da ima vendarle toliko simpa- tije za židovsko vero in hebrejski jezik, izvira iz dejstva, da jo je v otroški dobi vezalo veliko prijateljstvo z neko Židinjjo. Pozneje se je tudi poročila z Židom. Svoje literarno udejstvovanje je pričela s pre- stavami del Nomburga in Schalom Ascha, pozneje pa je ustvarila lastna dela v he- brejšini. Kmalu je zaslovela kot pisateljica ne le v Palestini, kjer živi, temveč tu- di v drugih deželah. Bihovska je članica palestinskega Pen-kluba.

MALI OGLASI

Službo dobi
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (1)

Služkinjo
pudno in počeno, vajeno kuhe in vseh hišnih del, sprejemni takt. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro 666. 137-1

Trgov. pomočnika
ki se je izučil in serviral v vojni področju trgov- ni pomočnik stroke, dobrega prodajalca in učenca — sprejemni. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe s priloženo splošno, silko in skrajni na oglasni oddelku »Jutra« pod »Mesto« na Bolnjskem. 1640-1

Trgov. vajenca
svetovne Nabavljajna za- druga državnih namočen- ov v Novem mestu. — Pismene ponudbe do 27. januarja l. l. 1635-1

Pletiljo
popolnoma samostojno v vsakom delu na ročnih strojih, sprejme Strojne met. v Mariboru, Ulica 10. oktobra št. 4. 1360-1

Perico
za vsaki 14 dni 1500 za na dom. Naslov pove ogl. oddelku »Jutra«. 1712-1

Delavec
(laborant), ki bi imel veselje in bi bil uporabi- livo pri kuhanju firne- ža in izdelovanju lakov, barv in drugih kemičnih predmetov, dobi stalno službo. Prednost ima ti- sti, ki je že tak delav- opravljal ali bil kot la- borant pri kakem pod- jetju sorodne ali ke- mične stroke. V postel- jo pridejo le taki, ki niso nad 35 let stari in sta- nujejo v Ljubljani ali bližini. Pismene ponu- bde s fotografijo in po- datki naj se pošljejo na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Marjita delavca«. 1770-1

Kuharico
samostojno, ki bi pomaga- la tudi pri ostalih hišnih opravilih, 1500. Odrine se samo na dobra spre- vela. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 1789-1

Službe išče
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (2)

Natakarica
lepo zunanost, pedna in počena, znana kavaja, zeli premeniti službo v mesto ali na deželo. Re- fektira samo na boljšo mesto. Ponudbe na podru- žnjo »Jutra« na Jesenicah pod šifro »Postojna«. 1403-2

Prodajalka
zeli mesto v spedijski trgovini, gostilni, trafiki ali pomoč gospodinjji. Cenj. Podpis na oglasni odd. »Jutra« pod »Pro- dajalka«. 1447-2

Gospodična
izobena štivilja, z gospo- dičsko šolo, zeli službo pri res dobri obetli. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1403-2

Sofer
z dvoletno prakso, trozen in znanstveni vzgojen, sprejemni takt. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«. 1466-2

Prodajalka
izobena v trgovini moša- nega blaga, zeli premeniti službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Zašotek«. 1732-2

Pouk
Beseda 1 Din; za da- janje naslova ali za šifro 5 Din. (1). — Oglasi socialnega značaja vsa- ka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (4)

ČAMERNIKOVA
Šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36
Prva obilovno koncesijo- nirana. Prospekt 15 zasnoj — pišite poili. Učene sprejema vsak čas. 251

Srbohrvaščino
poučuje gospodična. Po- nudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Temeljito«. 1823-4

Prodaj
Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za da- janje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa- ka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (6)

Ženini in neveste!
kupite blago za bazo naj- ceneje pri O. Šibar, Ljub- ljana, Šari trg št. 27. 87-6

Prodaj
50 vagonov bukovih suhih drv cepanic po Din 18.— fr. vag. Mo- kronog — Bistrica, ža- gane 25, 33, 50 cm po Din 20.—, dobava su- cesivna. Želod zdrav po Din 30.— za 100 kg fr. Mokronog — Bistrica, brez vreč — plačljivo pri Kreditni banki v Ljubljani.

Kupim
Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za da- janje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa- ka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (7)

Pisarniško opravo
rabljeno kupim. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Pisarniško«. 1536-7

Stedilnik
rabljen, emalirani, kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1491-7

Lokali
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Lokal
za trgovino ali pisarno poceni oddam s l. febru- rijem. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 1835-19

Lokal
blatom v sredi mesta za takoj. — Odgovarja tudi dvorščini. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod značko »Nizka cena«. 1609-19

V najem
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Gostilno
dobrodošlo, v raznem v naj- jem v ljubljanski okolici. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Gostilna«. 1622-17

Gostilno
dobrodošlo, na prostem kraj, v raznem v naj- jem ali na račun. Cenjene po- nudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Agilno«. 858-17

Pekarno
oddam v najem v Maribo- ru. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 1413-17

Stanovanja
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Stanovanje
2-3 sobno hišo z majem dvočlansko rodbino. Po- nudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »1000«. 1367-21/a

Stanovanje
1-2 sob in pritliko, v centru mesta isto mima stran. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Ana«. 1798-21/a

Posest
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (39)

Dvordružinsko hišo
novo, prodam v Rožni do- lini. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 1554-30

Hišo z gostilno
prodam. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 1583-30

Kopalci!
V Rateah je napredaj več različnih stavbnih parcel. Pojavnila daje Jurjo Gos- sar, Kopalnice Rateah. 1635-30

Stavbne par.ele
ugodno napredaj pod Rož- nikom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1791-30

Hišo
v Mariboru ali Celju ku- pim za 100.000 Din. Na- slov pove oglasni oddelku »Jutra«. 1407-20

Soboda
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Sostanovalca
v lepo sobo s posebnim vodom sprejme Anton Mavri, Jegličeva ulica 5. 1439-23

Soba
oddam solidni, boljši go- spodinji. Naslov v oglasni odd. »Jutra«. 1658-23

Mesečno sobo
lepo opremljeno, s posebnim vodom in elektriko, v središču mesta takoj po- cenji oddam. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 1423-23

Soba
z uporabo kopalnice, v središču mesta oddam boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1739-23

Sostanovalca
z najnikom sprejemni na Poljanski cesti št. 54/18. 1550-23

Prijazno sobico
lepo opremljeno, sredi me- sta takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1736-23

NAZNANILO
Vsem spoštovanim naročnikom vlijudo naznanjam, da sem preselil svojo pleskar- sko in soboslikarsko delavnico s Sv. Petra ceste št. 33

na CANKARJEVO NABREŽJE ŠT. 21
(vhod tudi z Mestnega trga št. 19)

Priporočam se vsem cenjenim naroč- nikom za nadaljnjo naklonjenost in jih za- gotavljam, da bom vsa dela izvrševal točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo.

J. HLEBŠ, DRUŽBA Z O. Z.,
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 21.

ONEVNO SVEŽE PRAŽENA
MOTOH KAVA

LJUBLJANA
VODNIKOV TRG ŠT. 5.

Dražba FORD avtomobila

se vrši v ponedeljek 18. t. m. ob pol 15. v garaži G. Stupice, Slomškova ulica št. 6. Ogleda se ga lahko vsak čas.

Več se poizve na sodišču št. 18 ali pa v advokatski pisarni dr. J. Klepa, Ma- sarykova cesta 14/1.

Krasno sobo
elegančno — s posebnim vodom, solčno, oddam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1848-23

Gospodično
sprejemni na stanovanju in hrano. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 1824-2

Razno
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Telefon 2059
PREMO
suha drv:

Pogačnik, Bohoričeva št. 5.

Fotoamaterska del:
kakor tudi vsa strokovna dela naredi do sedaj naj- bolje in najceneje fotogra- Joško Smuc, Wolfova 1. in specialna foto-trgovina A. Smuc, Marjita trg št. 6 vogal Wolfova ulice št. 1

Če potrebujete
**PLAKATE
KATALOGE
TISKOVINE
PROSPEKTE**

v naziranejših barvah, se blagovolite obrniti na naše podjetje.

Vsa grafična dela izvršujemo solidno in v najkrajšem času.

**TELEFON 3122 — 3126
POSTNO ČEK. RAČUN
V LJUBLJANI 10.534**

LJUBLJANA, Knafljeva ulica 5

lepo trgovino

s stanovanjem vred, v prijaznem trgu Gorenjske za dobo 5 let v najem. — Prednost imajo le resni reflektanti. Potreben kapital Din 40.000 do 50.000. Ostalo po dogovoru.

Ponudbe pod »Glavna cesta« na oglasni oddelku »Jutra«.

**Oglasi v „Jutru“ imajo
siguren uspeh!**

NARODNA TISKARNA

TISKARNA IZVRŠUJE
RAZLIČNE TISKOVINE,
ČASOPISE, DIPLOME,
REVije, VREDNOSTNE
PAPIRJE, KOLEDARJE,
SREČKE, KNJIGE I.T.D.
ENOBARVNI IN VEČ-
BARVNI TISK, PISMA,
RAZGLEDNICE, SLIKE,
OSMRNICE, OVITKE,
JEDILNELISTE, CENIKE,
VIZITKE, RAČUNSKE
ZAKLJUČKE, POROČNA
NAZNANILA IN VABILA